

MONITOR

INFORMÁCIÓ-TECHNOLÓGIA

Internet, galaxis

ITT AZ M-KERESKEDELEM

Japán cellás kanadai fejlesztésű

**NOTEBOOK
AKKUMULÁTOROK**

Akkumulátor Disztribúció

Tel.: 236-4040, Fax: 239-5194
e-mail: telecom@hamex.hu

Magyarból is **5-ös!** 209.900 Ft* TELJES ÁR

Novell Kisvállalati Csomag 5

Novell **Novell**

További információ: Novell Magyarország, Tel. 235-7644, www.novell.hu

Online lap
az üzleti életnek

Egy év börtön
szoftverlopásért

Globalizálódó üzletek

Elektronikus jelenléti ív

"Az ÜzletmeNet"
Elektronikus adatbázis az üzleti élet
szereplőinek és szereplőiről

Az éves előfizetés mindössze

25.000 Ft+áfa

Compaq Aero 1520

- 150 g súlyú, 1,23 cm vastag kézi számítógép
- notebookhoz vagy asztali számítógéphez csatlakoztatható dokkoló állomással
- e-mail, naptár, elektronikus névjegykártyák, feladatlista automatikus szinkronizálása
- legegyszerűbb internetezés útközben
- elektronikus diktafon és jegyzetmó (kézírás-felismerő programmal)

Armada V300

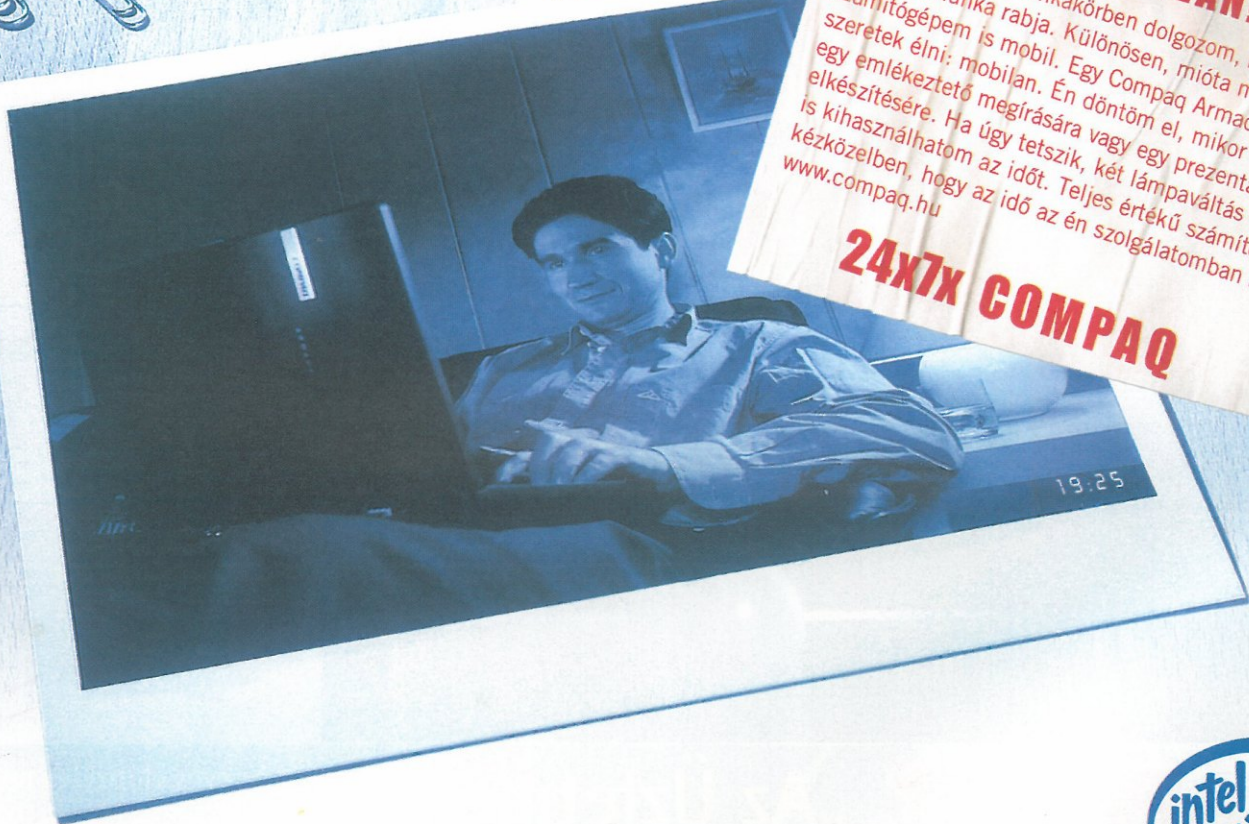
- Mobile Intel® Celeron™ processzor 400 MHz
- 12,1" TFT LCD
- 64 MB RAM
- 4 GB HDD
- 24x CD
- Windows 95/98
- „all-in-one” konstrukció (CD-ROM, floppy és a merevlemez egyidejű használata)

Armada E500

- Mobile Intel® Pentium® III processzor 450 MHz
- 14,1" TFT LCD
- 64 MB RAM
- 12 GB HDD
- 24x CD
- Windows 95/98

Armada M700

- Mobile Intel® Pentium® III processzor 450 MHz
- 14,1" TFT LCD
- 64 MB RAM
- 6 GB HDD
- 24x CD
- Windows 95/98
- slim kivitel (2,3 kg súlyú, 28 mm vastag)

CSAK MOBILAN!
 Felelősségteljes munkakörben dolgozom, mégsem vagyok a munka rabja. Különösen, mióta már a számítógémem is mobil. Egy Compaq Armada. Így szeretek élni: mobilan. Én döntöttem el, mikor érek rá egy emlékeztető megírására vagy egy prezentáció elkészítésére. Ha úgy tetszik, két lámpaváltás között is kihasználhatom az időt. Teljes értékű számítógép kézközelben, hogy az idő az én szolgálatomban álljon.
www.compaq.hu

24x7x COMPAQ

Intel, az Intel Inside embléma és Pentium az Intel Corporation bejegyzett védjegyei, Celeron az Intel Corporation védjegye.

A hirdetésben szereplő E500 és M700 noteszgéphez Aero 1520 kézi számítógépet és Compaq hordtáskát adunk ajándékba.

Tanácskozás az egységes hírközlési törvényről

A szakma krémjének részvételével rendezett konferenciát az egységes hírközlési törvényről (Eht) április 17-én a Nemzeti Hírközlési és Informatikai Tanács (NHIT).

A nyílt tanácskozáson a következő információk artikulálódtak az Eht-vel kapcsolatban.

Az Eht az átmeneti, a verseny kiterjesztését jelentő időszak ad keretszabályozást. Megszületett a törvénytervezet 5. munkanyag-változata, amelynek teljes szövegét április 19-étől lehet olvasni a Hif (www.hif.hu) és a KHVM (www.khvm.hu) honlapján. A szolgáltatókat tömörítő bizottság május 2-áig ad véleményt az 5. verzióról, május 4-én a KHVM-ben még egy utolsó egyeztetést tartanak, s ha ez nem lesz sikeres, az Eht kidolgozásának ütemezése megváltozik, és a határidők úgy kitolódhatnak, hogy a Parlament csak a jövő év elején fogadhatja el a törvényt. Egyre több azoknak a száma, akik szerint az Eht csak a kizárólagosság lejártával, 2002. január elsején léphet majd életbe, jelenlegi változatában még nem teljesen versenybarát. Az Eht EU-harmonizáltsága már most biztosított, várhatóan semmiféle problémát nem okoz a törvény megmértetése, a hazai engedélyezési rendszerben a koncessziós szerződések

jövőbeni kezelése miatti kompromisszumos megoldás azonban nem harmonizál még kellőképpen az EU távközlés-szabályozási elveivel. A hazai számgazdálkodás bizonytalanságai és a frekvenciagazdálkodás megoldandó feladatai még szintén a nem teljes harmonizáltságot jelentik.

Dr. Zombory László, az NHIT elnöke, a tanácskozás vezetője szerint szintén a 2002. január elsejei dátum látszik megfelelőnek az Eht életbe lépéséhez. „A konferencián megerősítést kaptam abban a vonatkozásban, hogy a médiatörvényben megfogalmazott technikái – nem politikai – részek feloldása és az Eht-be való át-emelése vagy külön szabályozása nélkül az új hírközlési törvény feloldalas marad. Ha a képviselők be tudták látni, hogy 2000 tavaszán Szolnok város árvízveszélye ügyében egységesen kell fellépniük, ugyanúgy be kell látni, hogy legalább akkora veszélyről van szó hosszabb távon, ha a hírközlés és a médiatörvény kapcsolatában nem egységes a véleményük. Hiszen ha megakadályozzák vagy lassítják a médiatörvény technikai részeinek az Eht-hez való kapcsolását, ezzel a nagyon sokszor emlegetett információs társadalomba való belépésünk sebességét is lassítják, vagy teljesen megakadályozhatják” – mondta Zombory professzor.

Árvíz

A Teleház Kht. és vezetője, Gáspár Máttyás „Árvízi menedék” címen az árvízkarosult gyerekek megsegítésére teleházas akciót szervezett, amelynek felhívását közreadjuk:

A Teleház Kht. az árvíz miatt rossz körülmények közé került gyerekek átmeneti elhelyezését kezdeményezi a teleházas falvakban élő családoknál. A kht. várja a küldő és fogadó teleházak jelentkezését a következő adatokkal: a település neve, a gyerekek száma, kora, neme, az elhelyezés időtartama (megtől meddig), és hogy a teleház elhelyezést kér-e vagy biztosít. A Teleház Kht. vállalja az igények és a lehetőségek összehangolását és – a támogatások

tól függetlenül – a küldő teleházakon keresztül az utaztatási költségek utólagos megtérítését. Amennyiben később bárhonnán a kht. a programra támogatást tud szerezni, úgy a teleházak és a befogadók utazáson túli költségeit a kapott összegek erejéig a kht. arányosan megtéríti. A küldő és befogadó teleházak konkrét adatokkal való jelentkezését „Árvízi menedék” hivatkozással a programiroda@telehaz.hu címre kell elküldeni. A kht. kéri, hogy az árvíz sújtotta környékek teleházainak munkatársai tudassák a megfelelő helyi szervekkel ezt a felhívást és azt is, hogy a küldést/fogadást a teleházak szervezik.

Internet, galaxis

VÉRTES JÁNOS

Egy állandó és visszatérő kérdés, hogy hová is soroljuk be az internetet, s a válsz újból és újból, visszatérően az, hogy mindenhova.

Ha azt mondjuk, technológia, akkor is igazat mondunk, ha azt mondjuk, kommunikáció, akkor is, bár ez utóbbit tovább oszthatjuk tömegkommunikációra és kommunikációs eszközre, rögtön hozzátéve, hogy nem kell osztanunk, hiszen az internet éppúgy médium, ahogy telefon, s bármilyen fiókot találunk ki, azt kitölti. Ám ha ezekre a főként műszaki megközelítésekre konkrét példákat keresünk, azt nem itt és most, az Internet galaxison érdemes megtennünk, hanem röpké két és fél hét múlva az Info kiállításon.

Am minden kommunikációs eszköz, minden médium, minden technológia beavatkozik az emberek életébe, alakítja a társadalmat, szociológiai, kulturális hullámokat gerjeszt, s ha valamire, hát ezeknek a folyamatoknak a felvázolására vállalkozott először 1996-ban – s azóta minden évben – az Internet galaxis.

Galaxis? Ha mindennek, hát éppen galaxisnak is nevezhetjük az internetet, ahol az anyag a tömegvonzás és a fizika más törvényeinek engedelmeskedve rendeződik csillagokká, bolygókká, rendszerré.

Internet, galaxis – két olyan szó, amely külön is a bonyolultságot, a komplexitást, a sokrétűséget kínálja egyenes asszociációként: ha az internet galaxis, akkor el kell vetnünk vele kapcsolatban az egyszerű tömondatokat, a megfellebbezhetetlen, egyértelmű kijelentéseket, az axiómákat. Vitatéziseink lehetnek legfeljebb, no meg kérdő mondataink, feltételezéseinket is csak kételyek közt fogalmazhatjuk meg, és még csalahatalatlan piaci előrejelzéseinket is háromhavonta korrigálni kell, mert ebben az összetett világban semmi sem biztos.

Megpróbáltuk közreadni az Internet galaxis kerekasztal-beszélgetésinek, vitáinak programtervezését, s bár a pénteki megjelenés miatt leghagyhattuk a nyitónap eseményeit, még így is alig fért be lapunkba a menetrend, amely szinte napról napra bővül, újabb és újabb kisebb-nagyobb asztaltársaságok szerveződnek... Hogy múltik-e ezeken valami? Hogy lesz-e tömegeket vonzó, nagy visszhangot kiváltó kerekasztal? Nem tudjuk, ha szavazni kellene, inkább azt mondanánk: nem valószínű... Minden vita, minden kérdés, minden érv csupán porszemmi adalék az internet galaxisában...

De egy galaxisban minden porszem fontos része az egésznek.

ALAPÍTÓ FŐSZERKESZTŐ: Vertes János andor.vertes@prim.hu

FŐSZERKESZTŐ: Guttray László lgutray@prim.hu

Kiadja: PRIM Informatikai Kft. 1116 Bp., Hunyadi Máttyás u. 32. III/1. Tel./fax: 228-3372,

NYOMÁS: Regia Rex Nyomda 8000 Székesfehérvár, Alba Ipari Zóna, telefon: 06-22-328-505

HU ISSN 1215-1548

Írásaink szerzői jogvédelemben részesülnek

Áttérés NetWare 5.1-re

20% kedvezménnyel 2000. április 30-ig.*

Novell

További információért hívja a 235-7644-es telefonszámot,
vagy keresse fel a www.novell.hu webcímét!

A 21. SZÁZAD MEGOLDÁSAI

*Az akció a készlet erejéig tart.

PRIMoffline

Novell Kisvállalati Csomag 5
Magyarból is 5-ös!

AKCIÓS
209.900 Ft*
TELJES ÁR

Novell

www.novell.hu

hazai gazdaság

Adókedvezmény számítógép-vásárlóknak

Három év alatt, induló részlet nélkül, havi 4500 forintos törlesztéssel számítógéphez juthatnak az állami vállalatok, magánvállalkozások alkalmazottai és a köztisztviselők a kormány elé terjesztett javaslat szerint. A javaslatot az Informatikai Érdekegyeztető Fórum dolgozta ki a svéd PC-vásárlási program alapján. Beck György, a szervezet elnöke, a Compaq Magyarország igazgatója elmondta: azt szeretnék, ha a PC-hez jutást az állam adókedvezményekkel támogatná, nemcsak a köztisztviselői körben, hanem az egész piacon. A munkáltató által megvásárolt számítógép után így nem kellene tb-járlékot és szja-t fizetni, és az alkalmazott is leírhatná adójából a törlesztési részleteket. A nagyobb állami beruházások esetében (például a köztisztviselői kör ellátásakor) közbeszerzési eljárással lehet biztosítani a versenyt. Beck szerint azt a 70 milliárd forintot, amit az állam az idén fordít az informatikával kapcsolatos költségekre, jövőre meg kell duplázni.

Vivendi: a Matáv után a második

A Gazdasági Versenyhivatal (GVH) versenytanácsa engedélyezte, hogy a Magyarországon helyi köz-célú vezetékes távbeszélő-szolgáltatást nyújtó Vivendi magyar cége irányítást szerezzen az United Telecom Investment (UTI) B. V. magyar érdekeltsége felett. A Vivendi vállalatcsoport irányítási jogai így hét, jelenleg egymástól földrajzilag elkülönülő körzetben, koncessziós szerződés alapján kizárólagos joggal rendelkező helyi köz-célú távbeszélő-szolgáltatást nyújtó társaságra terjednek ki. A VTH-hoz tartozó Digitel 2002 Rt., a Déltáv Rt. és a Jásztel Rt. helyi koncessziós telefontársaság jelenleg 142 településen 800 ezer lakosnak nyújt szolgáltatást 271 ezer vonalon. A szintén a csoporthoz tartozó PartnerCom Rt. mintegy 12 ezer üzleti előfizetőt lát el telekommunikációs szolgáltatásokkal. Az Esztergom, Dunaújváros, Szigetszentmiklós és Veszprém primer körzetében szolgáltató UTI-cégeket nemrégiben vásárolta meg a VTH anyacége, a Vivendi Telecom International az Alcatel N. V.-től. A cégek 175 településen 700 ezer lakosnak 187 ezer vonalon nyújtanak szolgáltatást.

Az összefonódás az érintett vállalkozások együttes piaci részesedése alapján a távközlési szolgáltatók 2002-ben esedékes liberalizációját követően sem hoz létre gazdasági erőfölényes helyzetet, és a kialakuló versenyt sem befolyásolja károsan – indokolta döntését a GVH.

Popkin-támogatással

A System Architect alkalmazásfejlesztő szoftvert gyártó és forgalmazó amerikai Popkin cég disztribútori szerződésével a zsebében és a cég teljes támogatásával Trideon Informatikai Kft. néven áprilisban új informatikai vállalkozás jelent meg a hazai piacon. A System Architect 2001-en túl az erre fejlesztett BPR-, Quality Management- és workflow-termékek forgalmazásával, illetve a fejlesztőeszköz használóinak nyújtott teljes körű szakmai támogatással foglalkozó cég ügyvezető igazgatója, Bakó Márta elmondta, hogy mivel a hazai mellett már a külföldi piacon is komoly kereslet mutatkozik a System Architect-alapon fejlesztett termékeik iránt, a hazai igények kiszolgálása mellett a nemzetközi piac felé is nyitnak.

külföldi gazdaság

Vodafone-Mannesmann – feltételes EU-engedély

Az Európai Unió hozzájárult, hogy a brit Vodafone távközlési cég magába olvassa a német Mannesmann, de feltételeket szabott a világ legnagyobb mobiltelefonos vállalatának létrejöttéhez. Az EU e kérdésekben illetékes végrehajtó szerve, a brüsszeli Európai Bizottság azt várja, hogy az ügylet előtt a Mannesmann szakít brit szolgáltatójával, az Orange mobiltelefon-vállalattal, illetve a két érintett az általuk lefedett területre más szolgáltatókat is beenged. A 176 milliárd eurós ügylet jóváhagyása sokáig kérdéses volt, mert az EU aggódott amiatt, hogy a fúzió monopóliumhelyzetet teremt az új cég számára, kivált

képp Nagy-Britanniában és Belgiumban. Mario Monti versenyügyi főbiztos a most kiszabott feltételekkel egykezett biztosítani azt, hogy más szolgáltatók is hozzáférjenek az európai piacokhoz.

Amerikai és német törvénytervezet a külföldiek munkavállalásáról

Az amerikai képviselőház bevándorlásügyi albizottságának elnöke azt javasolja, hogy a következő három évben mennyiségi korlátozás nélkül kapjanak munkavállalási engedélyt külföldi informatikusok az Egyesült Államokban. Az erre vonatkozó törvénytervezetet Lamar Smith terjesztette be Washingtonban. Smith néhány héttel ezelőtt már javasolta, hogy az engedélyek számát egy ízben emeljék 45 ezerrel, és ezt a tervezetet fejlesztette most tovább, miután tudomást szerzett arról, hogy amerikai vállalatok az idén már 50 ezerrel több külföldi szakember vízumkérelmét támogatták, mint tavaly egész évben.

A német kormány legkésőbb augusztus 1-jéig érvénybe lépteti rendeletét, amelynek alapján harmincezer külföldi számítógépes szakember hatéves munkavállalási engedélyt kaphat Németországban. Gerhard Schröder kancellár február végén hirdette meg ezt a programot, elsősorban kelet-európai és indiai szakemberekre gondolva. A tervet az ipar üdvözölte, a szakszervezetek azonban nagyrészt ellenzik, rámutatva, hogy bőven van hazai szakember is, csak éppen a vállalatok nem akarnak tisztességes fizetést adni. Hans Martin Bury, a kancellária-államminiszter azt mondta, hogy a külföldi szakemberek bevándoroltatása bürokráciamentes és gyakorlatias lesz.

A Sun, a Novell és a CMGI egyesíti erőit

A három vállalat bejelentette, hogy partneri szerződést kötött adatközpontok világszerte való létrehozására, az internetes tartalom gyorsabb továbbítása érdekében. A hálózat egy új cég, a CMGion irányítása alatt áll majd, amely felett a tulajdonjogokat a CMGI birtokolja. A hálózat kiépítését a CMGI végzi, a Novell biztosítja a könyvtár- és cache-szolgáltatásokat, valamint a felhasználók profiljait szabályozó kienstechnológiát, a Sun pedig a szükséges csúciszervereket adja a vállalkozásba. A végéül 3-5 ériási központ létrehozása az adatok helyi tárolására és a használt eszköztől, illetve helytől függetlenül ezen információk továbbadása a felhasználók számára. A vezetők elmondása szerint a fejlett cache-technológia révén így gyorsabban elérhető lesznek a kívánt információk. A szolgáltatást várhatóan 2001-ben indítják.

S3-VIA megállapodás

A napokban bejelentett tranzakciónak most már a részleteire is fény derült: az S3 grafikus részlegét 323 millió dollárért veszi meg a VIA. Egy együttműködési megállapodás keretében további bevételekre is számíthat, amely a szövetség pénzügyi eredményeitől függ. Továbbá az S3 eladja 3 millió részvényét a VIA-nak. A szerződés szerint az S3 megtartja az Intellet kötött busz- és keresztlicenc-megállapodás tulajdonjogát. A tranzakció a harmadik negyedévében záródik le, a vezetők elmondása szerint a vásárlók semmilyen fennakadást nem fognak érzékelni.

AsiaInfo: úttörő Kínában

A China Mobile az AsiaInfo céget bízta meg az első országos vezeték nélküli internetes gerinchálózat kiépítésével. A szerződés értelmében az AsiaInfo a beruházás kezdeti szakaszában hat kínai nagyvárost felelő internetes gerinchálózatot telepít. Az AsiaInfo emellett a China Mobile beszéd- és adatkommunikációs szolgáltatásainak támogatására rendelkezésre bocsátja Convergent számlázási programcsomagját (AIOBS), valamint üzenetkezelő (AIMC) programcsomagját is. Mindkét alkalmazáskészlet WAP-kompatibilis a China Mobile által a jövőben nyújtandó WAP-szolgáltatások lehetővé tétele érdekében.

Nortel-szövetség a virtuális kereskedelem fejlesztéséért

A Nortel Networks új stratégiájának lépéseként a professzionális e-business szolgáltatások biztosítása érdekében szövetséget kötött az Andersen Consulting céggel. A Nortel Networks ezzel egy időben létrehozta e-business application divízióját, amely vállalkozások és szolgáltató vállalatok részére nyújt alkalmazásokat virtuális internetpiacok kialakítására és az ügyfélkapcsolatok kezelésére. Az új divízió létrehozását a korábbi vállalatfelvásárlások (Clarify, Periphonics) is indokolták, amelyek segítségével az eddig kizárólag kommunikációs rendszereiről ismert Nortel Networks az elektronikus kereskedelem területén is vezető szerepre tör. Új e-business erőforrásként a cég integrálni fogja nagy teljesítményű internet- és call-

center-rendszerét a Clarify ügyfélkapcsolat-kezelő megoldásával (CRM) és a Periphonics fejlett hangfelismerő rendszerével.

SAS Institute: túl az egymilliárdon

A SAS Institute 1999-es bevétele elérte a rekordnagyságú 1,02 milliárd dollárt, ami 17%-os növekedést jelent. A SAS adattárház-szoftverek eladásának – amelyből a teljes bevétel 60%-a származott – folyamatos növekedését elősegítette az analitikus ügyfélkapcsolat-kezelő (CRM) és adatbányászati megoldások iránti egyre növekvő igény. 1999-ben a SAS CRM-megoldása volt a cég vezető üzleti megoldása, és ennek köszönhető az új szoftverek és szolgáltatások eladásából származó bevétel 38%-a. A SAS megőrizte domináns szerepét az adatbányászati és -elemzési piacon is, amely szegmensen 210 millió dollár bevétel volt, és ez 40-50%-kal több, mint legjelentősebb versenytársainak teljes bevétele.

Web alapú vásárlóteret épít a VW-nek az IBM, az i2 és az Ariba

A Volkswagen, az IBM és két amerikai szoftverház, az i2 Technologies és az Ariba bejelentette, stratégiai partnerszövetségre kíván egymással lépni egy globális, internetre alapozott, digitális e-kereskedelmi célú vásárlóter létrehozására. A szövetség révén a VW globális ellátási láncának költséghatékonyságát és sebességét kívánja növelni, továbbá javítani szeretné gyártási és más folyamatait. Az új e-market webhely képessé teheti a Volkswagent a speciális autókalkatrész-csoportok könnyen végrehajtható megrendelésére és más üzleti tevékenység interneten keresztül végzésére. A most bejelentett projekt következtében a VW nem fog csatlakozni ahhoz az internetszövetséghez, amelyet három amerikai autógyár jelentett be a közelmúltban. Az e-market legjelentősebb létrehozói maga mellé állítva a Volkswagen lehetőséget lát abban, hogy egy, a legszélesebb körben elfogadott európai szabvány jöjjön létre. A létrejövő e-marketet mindenki számára nyitottnak feltételezik, és ilyenek is tervezik.

Átszervezés a British Telecomnál

A BT-nél ezentúl elválasztják a kis- és nagykereskedelmi tevékenységet a vezetékes üzletágban, s négy új részleget alakítanak a széles sávú adattovábbítás, a lakossági internetszolgáltatás, a mobiltelefon-szolgáltatás és az elektronikus kereskedelem kezelésére. A BT átfogó átszervezésének eredményeként tőzsdére vihetők egyes tevékenységei, és merészebb lehet a cég terjeszkedése Európában. A cég szakmai telefonkönyvének, a Yellow Pagesnek a kiadóját már az idén tőzsdére viszik. Az agresszívebb európai stratégia jegyében azt tervezik, hogy három év alatt 4 milliárd fontot (folyó áron 6,6 milliárd eurót) ruháznak be az internetes alaphálózat létrehozásába.

hazai technológia

ELMŰ, Novacom – távközlés konnektorból

Alternatív távközlési programot indít kísérleti jelleggel a Novacom Távközlési Rt. a Budapesti Elektromos Művek (ELMŰ) Rt. hálózatán. Boross Norbert, az ELMŰ Rt. kommunikációs igazgatója elmondta: az áramszolgáltató társaság távközlési szolgáltatójával közösen olyan újfajta szolgáltatás indítását készíti elő, ahol az adatátvitel az erőáramú hálózaton keresztül történik. Németországban kísérleti üzemben már működik ilyen távközlési szolgáltatás. A Novacom a május elején Budapesten nyíló Info 2000 kiállításon mutatja be a szolgáltatást – mondta a társaság illetékese. Ezt követően a két cég kísérleti programot indít, amelyhez kiválasztanak egy kisebb szolgáltatási területet, például egy intézményt, amelyen belül nagy az adatforgalom. A programot a tervek szerint ősszel indítják el. A tapasztalatok alapján felméri a piacot, hogy van-e igény az alternatív távközlési szolgáltatásra. Boross Norbert hozzátette: az újfajta szolgáltatás indításának feltétele, hogy a távközlési piac is megnyíljon a verseny előtt, a liberalizáció a jogszabályok szerint 2002-ben várható.

Drága a Sulinet

A Networkshop 2000 konferencia sajtótájékoztatóján elhangzottak szerint, az NIIF-fejlesztés tükrében a Sulinet aránytalanul drágán aránytalanul kisebb sebességű szolgáltatást nyújt. Ennek megfelelően tárgyalások kezdődtek az Oktatási Minisztérium és az Elender között a meglévő szerződések megegyezései módosításáról. Ha ezek nem vezetnek eredményre, a bővítés következő körében esedékes 1000-nél több iskola bekötésére új tendert írnak ki, és létrehoznak egy Sulinet2 hálózatot.

Westel 0660: segít az árvízvédelemben

A Westel Rádiótelefon Kft. a rendkívüli tiszai árvízhelyzetre való tekintettel a korábban átadott 20 készülékkel együtt összesen 75 darab mobiltelefont bocsátott az érintett vízügyi igazgatóságok védelmi munkában részt vevő dolgozóinak rendelkezésére. Tudva, hogy az árvízvédelemben létszükséglet a megbízha-

tó telekommunikáció, a Westel 0660 azzal is hozzájárult az árvíz elleni küzdelemhez, hogy növelte a leginkább veszélyeztetett területek közül a szandaszőlősi és lakiteleki bázisállomásainak adó- és vevőteljesítményét, megemelte kapacitásukat. Az átadott Benefon Delta típusú maroktelefonok közül 20 az Alsó-Tisza-völgyi, 35 a Közép-Tisza-vidéki, míg szintén 20 darab a Felső-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóságához került.

külföldi technológia

Hálózati nyitás a Windows Meben

A Microsoft a múlt hónapban még nem akarta a Novell és a Banyan hálózatokhoz kapcsolódást biztosító szoftvereit a Windows Mebe integrálni, de a cég a vásárlók és a partnerek hatására átgondolta döntését, és a múlt héten kiadott harmadik béta-változat már támogatja a Novell Netware-t is.

A probléma a Microsoft terveinek és a vásárlók igényeinek ütközéséből fakadt. A Windows Me célcsoportja az otthoni felhasználók rétege, ezzel szemben a Novell- és a Banyan-szoftverek – amelyek lehetővé teszik a PC szerverekhez, printerekhez és más irodai gépekhez való kapcsolódását – elsődlegesen az üzleti szektor számára fontosak. De a piacok közötti átfedés miatt a Microsoft eltávolította a WinMe hálózati részének egy jelentős darabját, ezáltal a számítógép nem tudott segédprogramok installálása nélkül kapcsolatot teremteni a Novell-hálózatokkal (a beépített kliens használata ezzel szemben mindössze pár kattintás). A Windows Me megjelenése ez év második felében várható.

32 GB-os IBM-merevlemezek a laptopokban

Az IBM tárolótechnológiai részlege bejelentette laptopokba szánt 32 GB-os merevlemezeit. A Travelstar 32GH sorozatot főként audio- és videolejátszásra ajánlják. Ezen a területen jelenleg ezek a legnagyobb kapacitású meghajtók. A teljesítményt a noteszgépeknél általánosan 1200 fordulattal gyorsabban, 5,411 RPM-mel pörgő négy lemez biztosítja. Korlátozott mennyiségű szállítása júniusban, tömeges elérhetősége augusztusban várható. Magassága 12,5 mm, tömege 155 gramm, átlagos elérési ideje 12 ms, Ultra DMA mode-4 csatlója maximálisan 66,6 MB adat átvitelre képes másodpercenként.

HDTV internetprotokollon

A Műsorszórók Nemzeti Szervezetének Las Vegas-i találkozóján a 3com által vezetett csoport internetprotokollon át sugárzott HDTV-adást mutatott be. A 3Com, a TeraLogic Inc. és a 2netFX.com közösen dolgozik 20 Mbps-os HDTV-műsor IP-adathálózaton történő átvitelén. Habár versenytársaik is kísérleteznek a jelenlegi protokollokat és fájlformátumokat felhasználva minőségi videók továbbításával, ez elsőként a 3Com vezette csoportnak sikerült. A HDTV prototípusa szabványos 3Com hálózati eszközökből felépített Ethernet LAN-hálózaton futott, egy sima asztali PC-n. A HDTV-adást a TeraLogic egycipűs dekóderkártyája és szoftvere tette nézhetővé. A szerver és a klienszoftver a 3Com és a 2netFX.com fejlesztésében készül.

Globalstar, Qualcomm: netelés a világ körül

A Globalstar és a Qualcomm azt tervezi, hogy a műholdas hálózatot felhasználva a Föld bármely pontjáról elérhető mobilinternetes megoldásokat kínál. A két cég a brazil telekommunikációs konferencián mutatta be a mobilhőzáférést, amely jelenleg max. 9600 bps sebességgel tud adatot továbbítani. A Qualcomm azonban egy új nagy sebességű adatátviteli technológián dolgozik, amely orvosolhatja a sáv-szélesség-problémát. Az új szolgáltatás bevezetése az év második felében várható. A Globalstar nyilatkozata szerint ez a mobilmegoldás konkurálhat majd a hagyományos, celluláris telefonon alapuló rendszerekkel.

Mobil-internethozzáférés Microsoft-módra

A Microsoft már régóta csak a második helyét tartja a kézi eszközök piacán, az első helyen a Palm áll. Ezen a héten az MS eddigi legerősebb támadását indítja a rivális cég ellen, amikor a Windows CE operációs rendszer új generációját, a Pocket PC-t mutatja be. Az április 19-én esedékes bemutató legnagyobb újdonsága várhatóan a mobil-internethozzáférés lesz, MSN Mobile for Pocket PC néven. A Palm már most is biztosít mobil-internethozzáférést, azonban ez nem jelent teljes értékű böngészőszolgáltatást. Az új Pocket PC rendszer megjelenésével a Microsoft üzleti partnerei (Compaq, Casio, Hewlett-Packard, Symbol) is bemutatják az új rendszert használó eszközeiket.

Lapunkat rendszeresen
szemléli Magyarország
legnagyobb médiafigyelője, az

»OBSERVER«
BUDAPEST MÉDIAFIGYELŐ KFT.

1084 Budapest, VIII. ker. Auróra u. 11.
Telefon: 303-4738, Fax: 303-4744
http://www.observer.hu

Internet.galaxis

Az internet évében, sőt azon belül is most már az internet hetében járunk, tegnap a Néprajzi Múzeumban megnyílt az Internet.galaxis.

1996 óta az Internet.galaxis rendezvények a magyarországi internetkultúra évről évre változó és fejlődő szintjeinek fontos lépcsőfokai voltak. Négy év alatt több mint 48 ezer ember látogatta meg a kiállításokat, és több mint 134 ezer látogatója volt a kiállítás homepage-ének az évek során. Az Internet.galaxis kiállítások elismerten a legnagyobb tömeget vonzó, a hálózattal foglalkozó rendezvénysorozattá váltak. Az eddig egy időponthoz kötődő rendezvény a vizsajelzéseknek és az igényeknek megfelelően a 2000. évtől egy olyan nagyszabású rendezvénysorozattá alakul át, amelynek helyszínei ezentúl nem csak Budapesten, hanem más, vidéki helyszíneken és természetesen mindenki otthonából elérhetően az interneten is megjelennek. A programsorozat a felhasználói, szolgáltatói, forgalmazói és fejlesztői csoportok differenciálódásával megváltozott, így az Internet.galaxis 2000 projekt eme rétegeket külön-külön is megcélozza.

Ennek megfelelően tömegrendezvények és happeningek, szakmai rendezvények és konferenciák szerveződnek vonzásában. Az Internet.galaxis a 2000. évben naponta változó témacsoportok szerint részben szakmai találkozó, részben az akciók és innovációk bemutatóhelye lesz a jelenlegi és a lehetséges hálózati felhasználók részére.

Az alábbiakban az MTA főtitkárának és a Magyar Internet Társaság elnökének a rendezvényt köszöntő szavait, illetve a támogatók közül két cég üzenetét adjuk közre.

Az Internet.galaxis 2000 eseményére

Az internetkultúra terjesztésének különleges, kiemelkedő eseményére kerül sor immár ötödik alkalommal, a Néprajzi Múzeumban április 20. és 25. között.

Nagy örömmre szolgál, hogy ennek az Európában is egyedülálló rendezvénysorozatnak a (fő)védnökségét elvállalhattam.

Az Internet.galaxis mindig különleges helyszíneken, múzeumokban, képtárakban kerül megrendezésre, ami speciális atmoszférát kölcsönöz az internet legújabb hazai eredményeit bemutató eseménynek. Ezenfelül valóban itt ismerhetjük meg a virtuális művészet legújabb alkotásait is, amelyek csak az internet világában léteznek.

Ilyenkor látható, milyen sok oldala van az internet alkalmazhatóságának, hiszen amellyel, hogy a világ polgárait összekötő világhálózat, a művészi értékek közvetítője, a tudományos világ legújabb eredményei-

nek fóruma, a tudás megszerzésének új lehetősége, a gazdaság fejlődésének motorja.

A Magyar Tudományos Akadémia a kezdetektől fogva meghatározó szerepet játszott a hazai internetkultúra meghonosításában, hiszen az irányításával működő Nemzeti Információs Infrastruktúra program keretében a kutatók, oktatók, könyvtárosok és muzeológusok már a 90-es évek elejétől hozzáférhettek az internethez. A hazai kutatók ma már európai színvonalú, nagy savszélességű internetszolgáltatáshoz jutnak hozzá, és így egyenrangú partnerei a világ kutatóközösségének ebből a szempontból is.

Az internet jelentősége ma már messze túlmutat a kutatás-fejlesztés világán, a társadalom legfontosabb kommunikációs médiumává vált. Ezért fontos az internet népszerűsítése, az internettel kapcsolatos ismeretek terjesztése.

Az Internet.galaxis 2000 rendezvénye ezt a célt szolgálja egyben annak a rendezvénysorozatnak a részeként is, amely a „2000 az internet éve Magyarországon” nevet viseli, és amely több mint húsz informatikai szervezet kezdeményezése.

Nagyon sikeres rendezvényt kívánok, sok résztvevővel és újabb internetfelhasználókkal.

Króó Norbert
akadémikus, a Magyar Tudományos
Akadémia főtitkára

Középpontban az internet

2000 az internet éve Magyarországon is

Az Európai Unió, a fejlett nyugat-európai országok felismerték az internetes világhálózat jelentőségét, és különböző kezdeményezések láttak napvilágot, hogy Európa felzárkózzon az Egyesült Államok szintjére ezen a meghatározó területen is.

Az Unió kezdeményezése tíz programponthoz foglalkoztatja össze, és úgy összegezhető, hogy „információs társadalmat mindenkinek!”

A brit miniszterelnök programot hirdetett, amelynek célja, hogy minden brit állampolgár 2005-ig alanyi joggal rendelkezzen internet-hozzáféréssel.

Hazánkban is egyre több kezdeményezés lát napvilágot. A kormány a Neumann-terv kidolgozását jelentette be, amelynek előzménye több szakmai tanulmány és koncepciótervezet kidolgozása volt, ame-

lyet az ország vezető szakemberei készítettek.

A civil szervezetek szintén számos kezdeményezést tettek. Ezek közül talán a legfigyelemreméltóbb a több mint húsz informatikai és távközlési szervezet által ez év februárjában aláírt megállapodás, amely a címben foglalt „2000 az internet éve Magyarországon” elnevezést viseli, és célja az internetkultúra széles körű terjesztése, valamint az ezzel kapcsolatos ismeretek közreadása.

Az Internet.galaxis 2000 szervezői is csatlakoztak ehhez a kezdeményezéshez, s így ez a mostani rendezvény, amely már évek óta sikeres és komoly szerepet vállal a hazai internetkultúra terjesztésében, szerkesztésévé vált e mozgalomnak.

Mi is tulajdonképpen az internet: világhálózat vagy technológia?

A válasz a nem szakembereknek talán meglepő. Az internet, amellyel, hogy egy számítógépes világhálózat, amelyben ma már több mint 40 millió számítógép és több mint 200 millió ember kommunikálhat egymással, egyben technológia is, amely az intézményi hálózatok kialakításának meghatározó irányja.

Ma már nyugodtan hozzátehetjük, hogy az internet egy új kultúra, egy új iparág, a most induló elektronikus kereskedelem, egy világméretű információs infrastruktúra kialakításának meghatározó tényezője is.

Az internettel kapcsolatos legfontosabb megállapítások:

Az internet megjelenése és dinamikus fejlődése egy globális, integrált kommunikációs környezet kialakítását eredményezi.

Hatása hasonló az ipari forradaloméhoz.

Jelenleg a fejlődés elején tartunk, és várhatóan az elkövetkező évtized további, ma még meg sem jósolható társadalmi és személyes életet befolyásoló változásokat hoz.

Az internet az elkövetkező években meghatározó tényezővé válik az üzleti életben, és a versenyképesség az e területen rendelkezésre álló know-how függvénye lesz.

Egy éven belül a vállalatok és intézmények 95%-a a neten lesz.

2001-re a felhasználók számát 3-400 millióra becsülik, 2003-2004-re pedig az egymilliárdos határ is elérhetőnek látszik.

Az internet jelenlegi problémái:

Az internet egy több mint 25 éves protokollrendszerre épül, amely nem biztosítja a kívánt minőségű és biztonságú kommunikációt.

Az internet nyitott, demokratikus jellege miatt a kormányok és szervezetek fenyegetve érzik magukat.

Az adatátviteli savszélesség felhasználása rossz.

Nehéz valakit azonosítani és/vagy megtalálni az interneten.

A biztonsági kérdések még nem oldódtak meg kielégítően.

Az internettel kapcsolatos üzleti tevékenységnek még nincs bizonyított gazdasági modellje.

Következtetések, várható trendek:

Az internet mint világhálózat és mint technológia is várhatóan töretlenül fejlődik tovább, az irányok a következők:

Szükséges az internet technológiai bázisát képező protokollrendszer korszerűsítése. Létrejött az Internet 2 program és a Next Generation Internet (NGI) projekt az Egyesült Államokban, az egyetemeken, illetve az amerikai kormányzat kezdeményezésére. A cél a jelenleginél ezerszer gyorsabb hálózaton új multimédiás alkalmazások kifejlesztése. Ez magában foglalja új hálózati és alkalmazási protokollok kidolgozását, illetve kipróbálását. Ennek a programnak a mintájára számos országban indultak el hasonló kezdeményezések, így hazánkban is.

Várhatóan új megoldások jönnek létre a titkosításra, a biztonság növelésére.

Várható a telefónia, a média (tv) és a hálózati alkalmazások integrálódása, ami elvezet egy globális, mindenütt jelenlevő integrált információs infrastruktúra kialakításához.

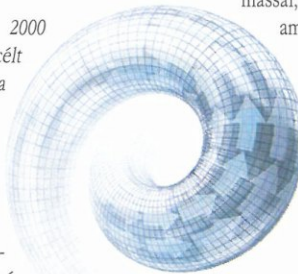
2002-2003-ra várható a digitalizált hálózati gazdaság kialakulása. Ez azt jelenti, hogy a gazdasági, közigazgatási tevékenység, az állampolgárok mindennapos ügyintézése, a szabadidő eltöltésének megszervezése döntő mértékben a hálózaton keresztül történik.

Öt-tíz éven belül biztosan alapvetően megváltozik a tradicionális munkahely, valószínűleg megszűnik a papírpénz, feleslegessé válik a bankok, könyvtárak, iskolák épületeinek nagy része.

Mindezek a tényezők az információs társadalom gyors kialakulását jelzik előre, amelyben az internet mint világhálózat és mint technológia is meghatározó szerepet játszik.

Ezért Magyarországon kiemelt figyelmet kell fordítani az internetkultúra további fejlesztésére. Az elért eredmények mellett gondot jelent a háztartások, azaz az otthoni felhasználók viszonylag alacsony száma. Ennek okát elsősorban a háztartások anyagi erőforrásainak hiányában kereshetjük. A most elindult gazdasági növekedés minden bizonnyal jó hatással lesz az egyéni felhasználók számának növekedésére. Ez azonban csak hosszabb távon hoz eredményt. Ezért európai felzárkózásunk érdekében is nélkülözhetetlen, hogy a kormányzat piacokonform eszközökkel támogassa a háztartások internethez való jutását már rövid távon.

Dr. Bakonyi Péter
a Magyar Internet Társaság elnöke

Az Internet.galaxis programjai (péntektől)

Április 21. péntek

Díszterem

- 10.00-18.00: E-commerce/e-business megoldások (zártkörű konferencia)
 10.00-10.10: Bevezető
 10.10-10.40: Kormányzati törekvések (GM)
 10.40-11.10: Net-banking – customer-banking (IEB)
 11.10-11.25: Szünet
 11.25-11.55: Bank-ügyfél kapcsolat (HP)
 11.55-12.25: Publikus tranzakciók biztonsága – valóság és hitelesség (Netlock)
 12.25-12.55: Új technológiák forradalma – A vállalati működés változásai (SAP)
 12.55-13.45: Ebéd
 13.45-14.15: Új típusú ügyfélkapcsolat – CRM (Lucent)
 14.15-14.45: Elektronikus kereskedelmi alkalmazások és hatásuk a vállalati működésére (Számalk)
 14.45-15.00: Szünet
 15.00-15.30: Trendek az e-commerce fejlődésében – információ és disztribúció konfliktusa (Infoplanet)
 15.30-16.00: Az e-commerce realizálása – korszerű elosztás, B2B-B2C (Magyar Posta)
 17.00: Hiteles tájékoztatás az interneten (nyílt szimpózium); házigazda: Vajda Éva (Élet és Irodalom), Nádoi Péter (Origo), Új Péter (Index), Hollós János (MR), Nótári Péter (ParaRadio – C3), Bodoki Tamás (Villanymancs), Kertész Péter (Curier), Hargitai Henrik (ELTE), Várai Emil (MTI), Máté Róbert (Kreatív)

Kiállítói tér, központi stand

- 10.00: Egészség a neten
 10.00-11.20: Egészségügyi kommunikáció az interneten – Kovács Réka (Carnation Internet Consulting)
 10.20-10.50: A XXI. század kihívása: online oktatás – dr. Bukovinszky Anna főmunkatárs (PTE Orvostudományi és Egészségtudományi Centrum), Varga László (johnknowledge.com)
 10.50-11.10: Kapuk a hálón – Tólos Gergely informatikai tanácsadó
 11.10-11.35: Kávészünet
 11.35-11.55: Egészségügy és az internet – dr. Senyi Lajos, Halász Réka (Medimpex Rt.)
 11.55-12.15: Az internet használata a magyar orvosi gyakorlatban – helyek és lehetőségek – dr. Guttman Tamás (Szent Margit Kórház)
 12.15-12.30: Egészségügy a világhálón – utak és lehetőségek a világban – dr. Várhegyi Tamás informatikai tanácsadó
 12.30-13.00: E-technológia a kórházakban – dr. Hadházy Péter orvosszakmai igazgató
 13.00-13.20: Intelligens kártyák az egészségügyben – dr. Simon Pál kandidátus
 13.20: Állófogadás (támogató: Magyar Orvosi Kamara)
 14.00: Mobilgalaxis – tartalmi és technológiai bemutatók, előadások

A Petőfi Rádió Műsorán:

- 24.00-03.00: Valódi és virtuális közösségek találkozója a neten (a sugárzott műsorokkal kapcsolatosan chatfórumokat moderálunk a stúdióból)

Előadóterem

- 11.00: Gutenberg-galaxis – népzene. Surján László: Magyar népdalok multimédiás megközelítése

Április 22. szombat

Díszterem

- 14.00: Az internet társadalma – bevezető előadás, Z. Karvalics László
 14.30: Mosoly.hu – Élet az internet által meghatározott világban – dr. Várhegyi Tamás
 15.00: Az internet hatása a személyiségre (panelbeszélgetés); házigazda: dr. Kárpáti Andrea (ELTE)
 16.00: Társadalomszimulátorok (GameStar)
 16.30-19.00: E-war; házigazda: Láncki Éva (Geomedica)
 16.30-17.00: Szerbhorvát György
 17.00-17.30: Kósa Attila (HM)
 17.30-18.00: Krasztesz Péter (ELTE)
 18.20: Hackerek a hálón – Nemes Dániel (Telnet)

Kiállítói tér, központi stand

- 14.30: Az internet és a szerzői jogok (nyílt fórum); vitavezető: dr. Rozgonyi Krisztina ügyvéd, szerzői jogász

16.00-18.00: Portálok bemutatkozása

- 16.00: Index
 16.20: Stop
 16.40: MTI
 17.00: Prím Online
 17.20: Netkapu
 17.40: Magyar Hírlap Online
 18.00: PORT

Előadóterem

- 16.00: Virtuális közösségek offline találkozója

Április 23. vasárnap

Díszterem

- 15.00: Immu-Net: Örökli-e a virtuális világ a valós megfelelő problémáit?

Kiállítói tér, központi stand

- 10.00: Rogers Iskola – közös képzés, szalagutca, szalagház, interaktív játszótér gyerekeknek
 14.00-16.00: Játék a neten – prezentációk a számítógépes játékok új generációjáról, helyzetkép, trendek (GameStar)
 16.00-19.00: Az internet sportja – Quake-elmélet és -gyakorlat + profi országos döntő

Előadóterem

- Internet.galaxis – Gutenberg-galaxis
 11.00: Bemutatkozás a Neumann-ház – Tószegi Zsuzsa: Tízezer magyar irodalmi mű a hálón

Április 24. hétfő

Díszterem

- 13.00: Internetes művészeti alkotások bemutatói (C3, Artpool, Eike, Színházi Portál)
 13.20: Kapocs Művészetek Völgye bemutatkozása
 14.00: Kulturális site-ok és CD-ROM-ok bemutatói
 15.30: Múzeumi multimédia-megoldások
 16.00: Művészet a hálón – nyilvános vita (HVG Online, Option)

Április 25. kedd

Díszterem

Hardvermegoldások

- 10.00: Bevezető előadás – Tüdős András (Computronic/C3): mai helyzet, fejlesztési trendek, jövőkép
 10.20: Hálózati technológia (előadássorozat): Hogyan alkalmazkodik a hálózat az új körülményekhez (Lucent)
 Szerverek, teljesítmények
 11.00-11.30: A technológia nem minden – Bessenyei László (IBM Magyarországi Kft.)
 Platformok galája
 12.00: Bevezető előadás – Révész Gábor
 12.20-14.00: Modern hálózati operációs rendszerek bemutatói – eredmények, tapasztalatok, fejlesztési irányok
 12.20-12.40: Microsoft Windows 2000
 12.40-13.00: MacOS
 13.30-14.00: Net-Mail – Dobos Gyula (NetCity)
 14.00: Open Source – a rendszer bemutatása, eredmények, trendek, Linux-bemutató
 14.20: Adatbázis-kezelés és alkalmazásfejlesztés ma
 15.00-16.00: Internetes megoldások és fejlesztésközvetők bemutatója. Webfejlesztés – HTML, JavaScript, Flash stb.

Előadóterem

- 11.00: Internet.galaxis – Gutenberg galaxis. Zene: Budapest Music Center; előadó: Gőz László
 16.00-18.00: Fórum a Galaxisról és az információs társadalom előtt álló lehetőségekről (a „2000 az internet éve Magyarországon” együttműködési megállapodás aláíróinak részvételével)
 A Miniszterelnöki Hivatal Informatikai Tárcaokozó Bizottságának beszámolója

Ante porta(l)s

Az első Internet.galaxis (1996) nyitó-napjait a Prím egy informatikai kiadó volt, egyetlen számítástechnikai hetilap és néhány hírlevéllel. Négy évvel ezelőtt az Internet Kalauz első 500 példányát egyenesen a nyomdából vittük a rendezvény megnyitójára, nem gondolva, hogy az ötödik Internet.galaxison a magazin még mindig egyedül fogja uralni az internetes szabadidő-magazinok piacát.

A második Internet.galaxison már a web üzleti felhasználását bemutató Business Online magazinunkkal is büszkélkedni tudunk, és online médiumként is szinte együtt fejlődünk a rendezvényvel: tavaly éppen az önálló kiadványként debütáló Prím Online-t bemutattva...

Most egy kicsit gondban vagyunk, mert igen nagy változások kapujához érkezünk, mondhatni, itt állunk Róma kapui előtt, de infóink előreláthatólag az Info kiállításra érnek be... Persze a szakmai hírek terén van erre egy jó kifejezés: béta-teszt. Úgyhogy módosítsuk Hannibál szólását „ante portals” felkiáltásra: az eddig főként informatikai portálként ismert Prím Online az Internet.galaxis napjaiban megkezdí új portáljainak béta-tesztelését.

Zéret, hogy a prim.hu még erőteljesebben tudjon az informatikai szolgáltatásokra koncentrálni, azok a nagyon fontos, ám nem informatikai jellegű szolgáltatások, amelyek az elmúlt hónapokban itt felsorakoztak, most önállósulnak. „A jól informáltak klikkje” – mondtuk eddig a Prímre. Hát akkor tegyük meg a következő lépést, és legyen a klikk.hu egy olyan általános kalauz, ahol akár az első internetes magazinra, az Internet Kalauzra támaszkodva valóban navigálhatjuk látogatóinkat a weben...

A klikk.hu természetesen nem csak átveszi, hanem jelentősen ki is bővíti a szolgáltatások körét:

– a Prímposta kibővíti egy sor új választható domainnévvel;

– a freemail mellett rövidesen lesz olyan freeweb, amellyel még a nagymamák is generálhatnak maguknak honlapot;

– a Prím megállapodást kötött a Job & Advertsszel, hogy a karriersite mögé bekerül Európa legnagyobb állásbörzéje. Aki itt keres, azt közel félszáz ezer állásajánlat várja;

– a Magyar Címtár több mint tízezer bejegyzését ellenőrizzük, kategorizáljuk, s így egy Yahoo-jellegű kereséssel lehet kiválasztani az adott témakör magyar weboldalait;

– új szolgáltatások sora indul: képeslapküldés, zenei site és egyebek;

– gazdagodnak a meglévő szolgáltatók (letöltés, árverés, áruház stb.).

Juhász György

LNX

juhaszg@lnx.hu

Szabó Hédy

Prím

Galaxis

Az internet léte beépült a köztudatba. Az internet lehetőségei korlátlanok, állandó propagálást igényelnek. Az Internet.galaxis ezt a lehetőséget nyújtja nekünk. Újrarendeltatja velünk, hogy az internetjelenség az átvirrasztott éjszakákat jelenti-e, a bankunkkal való kényelmes kommunikációt, az információgyűjtést marketingcélu honlapokról, vásárlást a virtuális boltokban, a barátainkkal való találkozás lehetőségét, bombareceptek hozzáférési helyét, érzékeny adataink veszélyforrását vagy mindezt együtt és még sok minden mást is.

Az évente rendezett kiállítás és fórum összehasonlításokat is lehetővé tesz. Hogyan gondoltuk mindezt két évvel ezelőt? Mi változott tavaly óta? Hol tartunk ma?

A hálózatintegrátor nézőpontja e kérdésekben sajátos. A mi munkánk jellemzője, hogy csak akkor kerül reflektorfénybe, ha baj van, ha megszakad a kapcsolat, ha lassú az átvitel, akadódik a hang, élvezhetetlen a videó. A mi számunkra a hálózat: szolgáltatás. A vezető, a felhasználó kiszolgálása, hogy a magas minőségi szinten megépített rendszer megbízhatóan üzemeltethető legyen, biztonságosan juttassa el az információt jogosult felhasználóihoz, gaz-

daságosan szolgálja az ügymenetet, az üzleti folyamatokat. Az LNX megrendelőit az információs társadalomba való átmenethez segíti.

Az LNX ennek a kötelezettségének tesz eleget akkor, amikor – hagyományosan – támogatja az Internet.galaxist. Ajánljuk a kiállítás megtekintését mindenkinek, aki a munkánkat, tanulásunkat, életmódunkat megváltoztató internet kihívására azzal kíván válaszolni, hogy „igen, én felkészültem mindeerre”.

Az interneten az Expressz új állásközvetítője

WESSELÉNYI ANDREA

2000. április 17-én indította el a Trader.com Magyarország Rt. Karrierexpressz néven internetes állásközvetítő site-ját (www.karrierexpressz.hu). A site segítségével a munkát keresők a munkalehetőségek folyamatosan bővülő tárházában kereshetnek, míg a munkaadók a hagyományos módszereknél sokkal hatékonyabban találhatják meg a számukra legmegfelelőbb új munkatársakat. Az alapszolgáltatásokon túl hasznos tartalommal, tanácsokkal segítik a felhasználókat karrierjük építésében.

„Érdekes módon a viszonylag kis méretű magyar internetes piacon a portálsite-ok mellett egyetlen terület van, ahol tényleges verseny alakult ki, ez pedig az online állásközvetítés piaca” – fogalmazott a Karrierexpressz szolgáltatásait bemutató sajtótájékoztatón Szokolai Zsolt, az Expressz Kiadó Rt. vezérigazgatója. Valóban, az év első felében szinte egy időben startolt egy sor hazai online jobsite, különböző pozícióból, némileg eltérő hangsúllyal, de lényegében azonos szolgáltatással.

Az Expressz saját erősségét a rendelkezésre álló hatalmas adatbázisában, valamint az offline és online közönség érdeklődésének kombinálási lehetőségében látja. A hazai álláspiacon kétségkívül kulcspozícióban lévő Expressz hirdetési újság 320 ezres példányszámával az ország 7. legolvasottabb napilapja, amelyet a társadalom teljes keresztmetszete ismer és olvas, amikor valamilyen tranzakcióra készül, például ingatlant vásárol, társat vagy éppen állást keres.

A hirdetési piac internetirányba történő átrendeződését az Expressz sem hagyhatta figyelmen kívül, annál is inkább, mivel a külföldi tulajdonosra is jellemző, hogy az eladott példányszámok mellett egyre inkább a letöltések számában (40 millió/hó fölött) méri üz-

leti sikerét. Az Expressz Kiadó tulajdonosa, a Trader.com eredetileg kanadai, jelenleg párizsi központtal működő, tipikus ún. dotcom vállalkozás, amely 17 országban 230 kiadvánnyal, hirdetési médiummal van jelen, és internetes apróhirdetési piacának bővítését stratégiája fontos elemének tekinti. E stratégia része az Expressz tartalmának interneten való megjelenítése is. Az expressz.hu internetes oldal a Trader.com arculatához igazodva már egy ideje megtalálható a neten, a most nyíló jobsite viszont egy új koncepció része, amelynek keretében az Expressz – ahogy azt már offline kiadványai számának növelésével is megvalósította – egyes célcsoportoknak önálló vertikális kiadványok létrehozását tervezi.

Kreiter Éva, az önéletrajz- és állásadatbázissal induló Karrierexpressz kreatív vezetője ecsetelte az online állásközvetítés előnyeit, és bemutatta a szolgáltatás működését. A rendszer figyelemre méltó jellemzője az ingyenesség, ami nemcsak a munkavállalók kiváltsága, hiszen itt – az online állásközvetítő-piac többi szereplőjével ellentétben – a munkaadók is ingyenesen adhatják fel álláshirdetéseiket. Arra a kérdésre, hogy a munkaadók felé kínált ingyenesség rövid távú reklámfogás vagy egy hosszú távú koncepció része, az volt a válasz, hogy valahol a kettő között, tehát középtávon (kb. fél-egy évig) szándékozzák ezt az ingyenséget fenntartani. Szolgáltatási díjat csak a munkavállalói adatbázisban való keresés, illetve a különleges kívánságok szerint megjelenített hirdetések (mini homepage, élő hivatkozás a hirdető weboldalára, szolgáltatáscomagok) után számolnak fel.

A Karrierexpressz jövőbeni tervei között az interaktív online szolgáltatások beindítása, valamint a site nemzetközivé tétele szerepel, kihasználva

a Trader.com világméretű adatbázisában rejlő lehetőségeket. Ez év szeptemberében tehát már nem csak a magyar karrierpiacon, de külföldi állások között is lehet majd itt keresgélni.

A jelenleg elérhető hasznos tartalom részeként karrierpiaci érdekességeket, linkeket, praktikus tanácsokat találunk, az álláskeresőket segítséget kapnak önéletrajzuk megírásához, az interjúra va-

ló felkészüléshez. A „@-magazin” menü folyamatosan frissített oldalain megtalálhatók a foglalkozáspolitikai, munkautói és HR-témájú cikkek, tanulmányok szemléi, a „Jogi információk” címszó alatt pedig a Munka törvénykönyve, illetve különböző szerződésminták.

A Karrierexpressz további érdekessége a „Csevegő” oldal, amely lehetőséget nyújt a felhasználók online vélemény- és tapasztalatcseréjére, s időről időre szakemberrel történő csevegésre. A site látogatói rövid regisztráció után kapcsolódhatnak be az álláskeresővel kapcsolatos témákban zajló társalgásba.

EPP Online lap az üzleti életnek

Új elektronikus üzleti újsággal jelent meg az „online lappiacon” a Piac és Profit Kiadó Kft. és az Elender Rt. A kifejezetten gazdasági és üzleti információkat tartalmazó Elender Profit Plusz (EPP) kitűzött szándéka szerint az internet kimeríthetetlen és sokszor átláthatatlan információhalmazában kíván eligazítást nyújtani, az online lap szakmai háttérrel a Piac és Profit, a műszaki támogatást az Elender Rt. portálfejlesztő szakemberei biztosítják.

A Piac és Profit Kiadó Kft. gondozásában megjelenő Piac és Profit üzleti magazin elektronikus újságja már több mint egy éve elérhető a világhálón: a Profit Plusz három részből áll, szinte teljes körű elektronikus üzleti adatbázist kínál a döntéshozók számára, ezenkívül elektronikus üzleti partnerkereső szolgáltatást nyújt, a havi magazin önálló Profit Plusz-mellékletében pedig hirdetés jellegű megjelenési lehetőséget biztosít.

A közvetlenül az epp.elender.hu címen elérhető elektronikus újság egyik rovata a csak előfizetők számára hozzáférhető Infodata, amelyben elvégezhető a kutatás idő- és költségigényes munkája. A menüpontban a magyar gazdaságra vonatkozó ágazati elemzések, gazdasági adatok és egyéb gazdasági információk találhatók, az adó és jog rovatban adónaptár, hatályos jogszabályváltozások és elemzések olvashatók.

Mint a Szonda Ipsos és a GfK Piackutató Intézet közös felméréséből kiderül, a vállalkozók, vezetők körében az elmúlt évben 17-ről 27 százalékra emelkedett az internetezők száma. „Ez a tíz százalékpontos növekedés az Elender Profit Pluszsal megcél-

zott célcsoportban arra utal – hangzott el az új szolgáltatást bemutató sajtótájékoztató –, hogy a vállalkozók és cégvezetők egyre inkább felismerik: az információk elérésének leggyorsabb módja a világháló. Más kutatásokból az is kiderül, hogy éppen ez a réteg az, amelynek nincs fölösleges ideje arra, hogy kutasson a különböző tartalom-szolgáltatásokban, s maga gyűjtögesse össze a napi üzletmenethez és a stratégiai döntések megalapozásához szükséges adatokat, elemzéseket. Ezt tesszük mi meg helyettük, hogy az így felszabaduló időt a saját alaptevékenységükre koncentrálhassák.”

Az EPP éves tagsági díja nem drágább, mint egy szakfolyóirat egyéves előfizetése, ugyanakkor a regisztrált EPP-tagok szinte kimeríthetetlen hirdetési lehetőséghez jutnak, a Keres-kínál rovatban ugyanis saját üzleti kínálatukat tehetik közzé, amelyeket az EOL napi húszezer látogatója is elérhet.

Az Ericsson és az első brazil 3G

Rio de Janeiróban, az amerikai Telecom 2000 kiállításán az Ericsson és a kanadai Telesystem International Wireless (TIW) lebonyolította az első brazil 3G-hívást. A használt rendszer az EDGE-re, a TDMA- és GSM-hálózatok 3G-re történő továbbfejlesztését lehetővé tevő technológiára épült. Az EDGE (Enhanced Data Rates for Global Evolution) elnevezésű demorendszer 384 kbps sebességű vezeték nélküli adatátviteli csatornát biztosít, amely a kitűnő minőségű hangátvitel mellett nagy

sebességű mobil-internetelérést és valós idejű, kétirányú digitális mozgóképváltást tesz lehetővé.

Lars Jerhlander, az Ericsson brazil leányvállalatának mobilüzletéért felelős alelnöke szerint a bemutató bebizonyította, hogy az EDGE segítségével a TIW és más hálózatüzemeltetők olyan, rendkívül kifinomult mobilinternetes szolgáltatásokat is nyújthatnak, mint a multimédia. A kevésbé fejlett szolgáltatások, mint például az e-mail vagy az SMS, a létező hálózatokon már ma is elérhetők.

Egy év börtön illegális szoftvermásolásért és terjesztésért

Egy év börtönbüntetésre ítélte a bíróság Lórándfy László dabasi gimnáziumi tanárt – két évre felfüggesztve –, aki illegális szoftvermásolásért és terjesztésért került a városi bíróság elé. A vádlott beismerte vallomását a bíróság enyhítő körülményként vette figyelembe. A gazdasági bűncselekmény feltárása során a rendőrség megállapította, hogy a vádlott mintegy 9 millió forint

értékű kárt okozott a szoftverpiacon jelen lévő vállalatoknak, köztük elsősorban a Microsoftnak. Az ítélet jogerős.

Magyarországon a forgalomban lévő illegális szoftverek aránya 60% fölötti, a szoftver-feketekereskedelem által okozott kár pedig 100 millió dolláros nagyságrendű. Az Európai Unió országában az illegálisan használt szoftverek aránya 40% alatti.

Teleház-sorok

Április 14-én pénteken nyílt meg a badacsonytördemici teleház. Az érdeklődők a Hősök u. 12. szám alatt találják meg.

Erdélyben is öröndetesen szaporodnak a teleházak. A negyedik az elmúlt héten – Székelyudvarhely, Tasnád és Tordaszentlászló után – Biharon nyílt meg.

Jugoszláviában az első kettő, a Vajdaságbeli topolyai és hegyesi után az elmúlt héten nyílt még kettő: Tótfalun és Pácséron. További három vajdasági teleház megnyitása – Moravicán, Felsőhegyen és Muzslán – már előkészületi állapotban van. Az utóbbi Torontál szörványmagyarságát szeretné összefogni, és számára egy logisztikai központhoz hasonló intézményt létrehozni. A hírek szerint hamarosan teleház nyílik Montenegróban is.

Április 15-én a nagyszékelyi teleház egésznapos konferenciát rendezett „A rehabilitáció lehetőségei ma” címmel, amelyen – főleg Tolna megyéből – nagyon sokan jöttek össze, alapítványok, teleházak, egyházi emberek, akik valamennyien a sérült emberek rehabilitációjával foglalkoznak. Eljött a megbeszélésre dr. Brebán Valéria, a Tolna Megyei Munkaügyi Központ igazgatója, dr. Topolánszky Ákos helyettes államtitkár, Serge Fornerod svájci diakónia-koordinátor és még sokan mások, akik a teleházban vitatták meg nem csak a rehabilitáció különféle formáit, a számítógéptől kezdve a papírhajtogatáson át a gyümölcsstermesztésig és az állattenyésztésig, de arról is beszéltek, hogyan tudnának az erre vállalkozó teleházak részt venni a munkában.

A Magyar Teleház Szövetség nevében Kovács Győző felhívta Katona Kálmán árvízi kormánybiztos figyelmét, hogy a veszélyeztetett területek teleházait a védekezés egyfajta hírláncként használhatja. A teleházakban található számítástechnikai és telekommunikációs felszerelésekkel részben tehermentesíteni lehet a túlterhelt önkormányzati és árvízvédelmi vonalakat. A védekezés vezetőinek a programiroda elküldte a szóban forgó teleházak elérési paramétereit (e-mail, telefon, fax).

HP Vevőszolgálat: 382-1111 www.hp.hu

Megtévesztően valóságos.

Ugye szinte tart attól, hogy a szemébe pattanhatnak ezek a szikrák, annyira valóságosak? Megnyugodhat, ez csak egy másolat, amely a létező legfejlettebb tintasugaras nyomtatási eljárással készült. Ezt nyújtja Önnek a Hewlett-Packard forradalmi, PhotoREt precíziós technológiája.

Képes akár 29 tintacseppet elhelyezni minden egyes mikroszkópikus ponton, ráadásul mindezt rendkívül gyorsan. Bármennyire sietős is az Ön dolga, mindig egyedülálló fotóminőségű képeket fog kapni. Ezt senki nem csinálja jobban. Legfőbb maga a valóság.

HP PhotoSmart és DeskJet nyomtatók

Az e-business új generációja

KOVÁCS ATTILA

Amikor 1995 őszén a Comdexen az IBM meghirdette e-business vízióját, senki sem gondolta volna, hogy alig négy évvel később már az elektronikus üzletvitel újabb generációját körvonalazhatják a cég vezetői. Április 10–11-én Bécsben valószínűleg az év legrangosabb szoftverkonferenciáját tartotta az európai régióban az IBM. A rendezvény jelszava – „Soul of e-business” – is azt mutatta, hogy az új generációs e-business technológiát új üzleti modellekre kívánják alkalmazni. A közel ezer résztvevővel megtartott rendezvényen Peter Tarrant, az IBM e-business marketingért felelős alelnöke kiemelte a három „I” jelentőségét, vagyis azt, hogy az innováció, az integráció és az infrastruktúra az új generációs e-business hajtóereje. John Thompson, az IBM szoftverfőnöke előadásában hangsúlyozta, hogy az üzleti modell innovációja főleg az e-marketplace (elektronikus vásártér), a virtuális vállalatok és szakértői szervezetek formájában jelenik meg. Thompson négy olyan képet tart fent, amely a szervezeteket az e-business irányába segíti: az üzleti folyamatok web alapúvá alakítása és a meglévő IT-rendszerekkel való integrálása; képesség az információk csatornába állítására a nagyon gyors stratégiai döntéshozatal számára; olyan technológia alkalmazása, amellyel az alkalmazotti szakértelem és innováció learaható; végül a kiterjedt, komplex IT-rendszerek és hálózatok biztonságos menedzselésének képessége.

Tarrant az IBM legfőbb erejét abban jelölte meg, hogy létezik egy alkalmazási keret az e-business előnyeinek kihasználásához. „Az új generációs elektronikus üzletvitel megteremt az e-piacokat, erőteljesen növekszik az úgynevezett business-to-business, valamint a „com” internet alapú számítástechnika – jelentette ki Tarrant, aki szerint az IBM által támogatott négy legfontosabb e-business platform a HTML, az XML, a Java és a Linux.

A konferencia második napján Janet Perna, az IBM adatmenedzment-megoldások vezérigazgatója nemzetközi sajtótájékoztatót jelentette be DB2 Universal Database programtermékének új – Version 7 – változatát. Az új verzió messzemenően támogatja az elektronikus üzletvitelt, mind a „business-to-business”, mind a „business-to-consumer” alkalmazásokat. Az IBM szerint a DB2 V7.1 alkalmazási csomagok internetes telepítése feleannyi idő alatt történhet, mint a relációs adatbázis-kezelőkkel, az internetes keresési folyamat sebessége pedig több mint tízszeresére nő a hagyományos RDBMS search engine-ekhez képest. A főbb technológiai jellemzők a következők: a DB2 V7.1 (jelenleg béta, 2000. júniustól termék) az iparág egyetlen adatbázis-kezelője, amely teljesen

integrálja az e-business, az üzletiintelligencia- és tartalommenedzment-képességeket. Nagyfokú XML-integrálás, skálázható integrált adattárház- és adatanalízis-funkciók jellemzik, Windows2000-integráció, Java-támogatás, térbeli adatok integrált támogatása, Oracle, Microsoft, Sybase és Informix adatbázis-kezelőkről DB2-re való migrációhoz a szükséges alkalmazásfejlesztést támogató SQL tárolt eljárás leírnyelv stb. írható a javára.

A 7.1 verzió várhatóan ez év nyarártól folyamatosan Unixra (IBM, HP, Sun), OS/390-re, OS/400-ra, Windowsra, OS/2-re, Linuxra és NUMA-Q-ra lesz elérhető.

Az újradefiniált adatmenedzmentet képviselő IBM DB2 V7.1 a DB-világ több mint 300 ezer vállalata 40 milliárdnál is több felhasználójának jelentheti a teljes körű e-business megoldást.

A DB2 Universal DataBase adatbázis-kezelő az IBM harminc éve az adatbázis-szektorban működő vállalati felhasználói közül több mint 40 milliárd – akik 300 ezer cégnél is többet képviselnek – segíti javítani az ügyfélkapcsolatokat és a pontos döntések meghozatalát. Ezt Janet Perna mondta, aki a DB2 V7 bejelentése során azt is megemlítette, hogy az új DB2-re egyszerűsödött a konkurens adatbázis-kezelőkről való áttérés. A termékben végrehajtott javítások a fejlesztést maximálisan 40%-kal gyorsíthatják, annak következtében is, hogy a standard SQL tárolt procedúranyelv-támogatást elsőként itt alkalmazták. Perna azt is hangsúlyozta, hogy a felsorolt új jellemzők mellett a DB2 ára a konkurens adatbázis-kezelők árának töredéke, így ez is biztosítja a termék vezető pozícióját.

A 13 milliárd dolláros árbevételű IBM-szoftverüzletág Bécsben előadó vezetői nem felejtették el hangsúlyozni, mely területeken vezető a „kék óriás”. A Fortune 100-as cégek közül 100%, a Fortune 500-ban szereplő vállalatok 80%-a használ IBM adatbázis-kezelőt. Az IBM MQSeries programtermékszalád a Wintergreen Research előrejelző cég szerint 65%-os piaci részesedéssel rendelkezik. A világ legnagyobb ismert kereskedelmi adatbázisai mind DB2 alapúak. Az IBM jelenleg 210 adatbázis-szabadalommal rendelkezik, többel, mint bármelyik más szállító a világon. A Standish Group szerint az IBM a missziókritikus intelligenciaszoftverek piacvezetője, e téren a forgalom 2000-re eléri a 4,2 milliárd dollárt, a teljes piac 39%-át. A felsorolás csak néhány példát tartalmaz, amely igazolja, milyen hatással is volt az IBM különböző szoftverkategóriáinak árbevétel-növekedése (adatbázis-termékek: 56%, webes alkalmazási szerverek: 59%, üzleti integrációs szoftverek: 96%) 1999-ben.

Júniusban indul a Renault.net

A Synergon Informatika Rt. kapott megbízást a Renault hivatalos képviselete és márkakereskedői közötti internetes infrastruktúra kiépítésére. A keretszerződés szerint az előkészítő munkálatok februárban kezdődtek, a működő Renault.net rendszert a Synergon június elején adja át.

A franciaországi Renault S.A. létrehozott egy internettechnológiára épülő virtuális magánhálózatot, amely intranetként fejleszhető tovább, lehetővé téve a már létező, illetve az újonnan kialakítandó számítógépes munkaállomások integrálását az egységes informatikai rendszerbe. A Renault S.A. fejlesztési koncepciója Magyarországra is kiterjed, ahol a hálózat kiépítését a Renault Hungária Kft. koordinálja.

A jelenlegi projekt célja, hogy a Renault S.A. és a magyarországi márkakereskedések között intranet-infrastruktúra, valamint az európai márkakereskedői hálózatok között extranetes telekommunikációs infrastruktúra épüljön ki.

A keretszerződésen belül a Renault Hungária Kft. megbízása a márkakereskedői telepelmérésre, a kábelezésre, az informatikai berendezések biztosítására, a szoftverek installációjára, valamint a felhasználói és adminisztrátori oktatásra mint rendszerintegrátori feladatra terjed ki. A teljes hálózatot a Synergon tervezi és implementálja.

A márkakereskedések szintjén a Synergon szakemberei megvizsgálják az egyes egységek informatikai parkjának technológiai színvonalát, és az audit eredményéből kiindulva javaslatot tesznek a telephelyek eszközparkjának fejlesztésére és a szükséges oktatási tematikára. A Synergon az egyes kereskedőkkel kötött külön szerződések alapján alakítja ki a helyi infrastruktúrát.

Jelenleg közel 60 hivatalos Renault gépkocsi-kereskedő van, a szakemberek átlagosan 3-5 munkaállomás kialakítására számítanak. A kivitelezésben a Synergon rendszerintegrátorként vesz részt, a rendszer megvalósításának beruházási költsége megközelítheti a 100 millió forintot.

Világos, mint a WAP

GÁLVÁCS LÁSZLÓ

„Lépj be velünk a WAP világába” – invitálta a szakembereket április elején a Nokia. Az interaktív szeminárium, mint az elnevezésből is sejthető, nem csupán előadásokra szorítkozott, a helyszínen bemutatott alkalmazások kipróbálásával ugyanis bárki személyes tapasztalatot szerezhetett az újdonságokról.

A Nokia nevével szinte mindenkinek a mobiltelefon jut eszébe elsőként. Ménesi Zolt ennek „fejlődéstörténetét” elemezve rámutatott, hogy Finnországban már 1998-ban elérte a mobilkészülékek használatok száma a vezetékes telefonokét. Az egész világot tekintve ez a találkozás 2005 körül várható. Jelenleg világszerte 400 milliónyian használunk maroktelefont, s az előrejelzések szerint 2003-2004 környékén már 1 milliárd mobilkészülék lesz forgalomban, amelynek 60 százaléka már a WAP technológiát is használni fogja. A Nokia 2000 második felére ígéri WAP-ot támogató telefonjainak megjelenését.

Ha azonban a WAP-ról hallunk, már sokkal többre kell gondolni, mint valami különleges telefonálási módra. A lényege éppen az, hogy a „hagyományos” készülék a beszélgetés mellett egy sokkal tágabb, színebb világot nyit meg előttünk. A gyártók és szolgáltatók számára fontos a technológia, de a felhasználónak mindebből az alig pár négyzetcentiméteres kijelző a lényeg, amely a műszaki és tartalmi háttér megjelenítésére képes. Ettől kezdve már nemcsak beszédátvitelről van szó, hanem utazási információkról, szórakoztatásról, banki szolgáltatásokról.

A repülőársaságok azért küzdenek, hogy ügyfeleik hűek maradjanak hozzájuk, ennek érdekében csökkentik a jegyekkel kapcsolatos adminisztráció költségeit. A tömegközlekedési vállalatok is értéklik a hűséget, csakúgy, mint a csökkentett utastájékoztatói költségeket. A magányos autósokat a rádióállomások próbálják magukhoz kötni.

A hagyományosan szükséges rossznak tartott „ügyintézésben” egyre szorosabb a szolgáltatók közötti verseny. A bankvilág számára ez új kihívást jelent, hiszen a nemrég újonnan tartott önkiszolgáló rendszerekkel, ATM-készülékekkel is kényelmesebb megoldások születnek.

Az internet ugyan lehetővé tette a weben az olcsóbb termék- és szolgáltatás-kínálatot, de mindez csak a számítógéphez (és internethez) jutó emberek életét könnyíti meg. A fejlett és személyre szabott szolgáltatások egyik legfontosabb csatornája azonban még mindig a mobiltelefon marad. A mobilvilág jelentőségének növekedésével egyre inkább belátható, hogy ez a csatorna döntően befolyásolja majd az utazási, szállítási, szórakoztatási vagy banki szolgáltatásokat nyújtó cégek sikerét.

Érdemes tehát a meglévő, web alapú szolgáltatásokat értéknövelt mobilszolgáltatásokká fejleszteni, s erre szolgál napjaink slágertechnológiája, a WAP. A Wireless Application Protocolban rejlő óriási potenciál kiaknázására készül, illetve másoknak ehhez nyújt segítséget a Nokia számos, az interaktív bemutatón látott megoldása is.

Nem szégyen tanulni egymástól

FEKETE GIZELLA

Április ide, 13-a oda, mégsem érezhették a HTE (Híradástechnikai Egyesület) szervezésében idén harmadszor megrendezett Távközlési és Informatikai Projektmenedzsment Fórum rendezői és résztvevői szerencsétlennek magukat – előbbieket a hatékony szervezési módszerek és projekt tapasztalatok iránt érdeklődő meglehetősen szép számú hallgatóság, utóbbiak pedig az előadások száma, minősége és az elhangzott nem kevés érdemi információ miatt.

A szervezőbizottság elnöke, dr. Prónay Gábor vezetésével – a harminc feletti előadásszám, illetve a vitafórum miatti időkorlátokhoz igazodva – igen fegyelmezett, a számukra kiosztott idővel jól gazdálkodó előadókkal, nagy projekt tapasztalattal a hátuk mögötti vagy épp nyakig az első projektben csücsülő közönséggel zajló fórumon a távközlési és informatikai gyártók, szolgáltatók, rendszerintegrátorok és tanácsadók mellett a nagy rendszerek felhasználói, a legnagyobb vevők is megnyilatkoztak. Az előző évtől eltérően hangsúlyt kaptak a közönség bevonásával, kerekasztal-vita formájában tárgyalt – a félresiklott projektek leggyakoribb okaként emlegetett – emberierőforrás-kérdések, valamint a projektek jogi problémái, a harminc előadás között pedig a korábbihoz képest sokkal több volt az emberi kommunikációval és a projektek kontrolljával foglalkozó. Az elméleti jellegűek és a különböző projektmenedzselési eszközökről, módszertanokról szólók mellett a zajló vagy lezajlott projektek tanulságait boncolgatók vitték a prímet, és a legtöbb vitát is ezek generálták. Úgy tűnik, a fórum egyértelműen teljesítette a tőle elvártakat, vagyis a szakmai tapasztalatszerzés helyszíne volt, amittől esetleg még a különböző szakmai kompetenciájú (műszaki, közgazdasági-üzleti, jogi-szabályozási, HR. stb.) szakemberek jövőbeli jobb kölcsönös megértése is várható.

Természetesen minden előadás ismertetésére nem vállalkozhatunk, de a projektekben részt vevők számára általános érvényű, hasznos gondolatokból átnyújtunk egy csokorra valót.

Informatikában utaznak

Az AAM Tanácsadó Kft. és a Magyar Projektmenedzsment Szövetség nevében szóló előadó a jó ERP-projektmenedzser hét ismertetőjegyét részletezte. Mint mondta, ő az, akinek a főbb stratégiai irányok megfelelő információcseréje, az ügyfél elvárásainak kézben tartása mellett többek között a saját és a cégéneli folyó más projektek kapcsolatát is fel kell

tudni ismernie, és kezelni is azt, ezért nem árt, ha jó politikus.

A tavalyi ERP-divatot idén – a forgalmazók reményei szerint – idehaza is a különböző funkciójú adattárház-építési, illetve az ettől nem túl távoli ügyfélkapcsolatmenedzsment (CRM) láz követi. Az OEP Intézményi Adattárház Projektjének eddigi tapasztalatairól a felhasználó és az egyik résztvevőként a DSS Consulting számolt be. Mielőtt a projekt közvetlen eredményei közül ismertetnénk néhányat, kiemelnenék a hallottakból egy minden adattárházprojektben gondolkodó felhasználó számára megszívlelendő mondatot: az adattárházat tudni kell használni, hiszen annyit ér, amennyi információt kiaknázunk belőle, s hogy jól specifikált legyen, nem árt tudni, mire vagyunk kíváncsiak. A még most is folyó projekt közvetlen eredménye többek között a menet közben létrejött adattükör, az elkészített elemzések és riportok által felszínre hozott, eddig nem ismert következtetések (pl. onkológiai gyógyszerrendelések anomáliái), de a „mellékesek” sem elhanyagolhatók, hiszen például kimutatásra kerültek az alkalmazásokban való párhuzamosságok, megkezdődött a belső e-mail rendszer országos kiterjesztése, és letisztultak a törzsállományok. A siker okai közül a vezetés feltétlen támogatását, ennek következtében a gyors döntéseket, az egyértelmű célra koncentrált projektszemélyzetet és -munkát, valamint a változásmenedzsment alkalmazásával időben elvégzett projekt-módosítást említették.

Az Ernst&Young az informatikai projekteket segítő eszközökről szólva az általában – többek között a projektszerkezet definiálására, elkészítésére és a projektvezetéshez – ajánlott és használt módszertant ismertetve nem hallgatta el, hogy nem mindenható eszközről van szó, a sikerhez a gondolkodás és a tapasztalat sem mellőzhető.

A projektkontrolling témáját feszegető Synergon az így elérhető eredményekről is beszélt. Alkalmazásával módszeresen megállapítható és dokumentálható a projekt reális helyzete, időben korrigálható a tervektől való eltérések, és a projekt a számára kijelölt mederben tartható. S nem utolsó sorban – a kapott tájékoztatás alapján – a megbízó és a végrehajtó cég vezetése időben tud stratégiai döntéseket hozni.

A mindenható telekommunikáció

A fórumon – nevének megfelelően – nagy távközlési projekt-tapasztalattal

szembesülhettek a résztvevők. Az Ericsson például – a Westel 900 GSM projektet ismertetve – az egységes projektneveléssel és -munkafolyamatok kialakításában segítséget nyújtó, az Ericssonon belül használatos PROPS projektirányítási módszerről, valamint a menet közben felmerült nehézségekről beszélt; ez utóbbiak közül a logisztikai, még szűkebben a vám körüli hercehurcák viselték meg legjobban a résztvevőket.

A Matáv Rt. a termékfejlesztési projektek mátrixszervezetekben való sajátosságait ismertetve sorolta fel többek között a működőképes projekt tulajdonságait. Ezek között a közös cél és a szervezeti érdek megtalálásának fontossága mellett az egyéni érdekek – ilyen lehet például a csapatok esetén a bizonyítási vágy, a fontosságérzet, a világos célú, értelmes, jól definiált munka, az operatív vezetőnél pedig az előre egyeztetett, tervezhető munkaprogram – kiaknázása, a hatékony kommunikáció és a megfelelő képességű teamvezető személye sem elhanyagolható (ez utóbbival a HR-vitafórum is sokat foglalkozott).

Egy másik, a termékfejlesztésben alkalmazott projektmenedzsment-technikákról szóló előadásban a tanulságokról szólva a cél megfogalmazása mellett a teamszervezet időbeni meghatározását, a projekt és a funkcionális szervezetek kiegyensúlyozott kapcsolatát, az anyagi és nem anyagi motivációs eszközökön alapuló motivációs terv, valamint a projekten belüli és kívüli kommunikáció fontosságát hangsúlyozta.

A Motorola a Westel 900-nál rekordidő alatt lezajlott WAP-bevezetés eredményeiről, a jövőben induló munkákról és a projektet tartó kihívásokról szól, amelyek ellenére több fázisban is a világ elsőként sikerült eredményt elérniük. Kihívásként említette többek között WAP-telefonok korlátozott számát, a folyamatosan bővülő szabványt, a többféle meglévő kódolást és ezek eltérő kezelését, valamint a helyi tartalom- és alkalmazásfejlesztések „szorítását”.

A Nokia Rt. a Primatel konzorcium hálózatának öt hónap alatti felépítéséről beszélt, nem titkolva a rengeteg kezdeti bizonytalanság miatti félelmet. A projekt előkészítése során háromszor kényszerült a projektmenedzsment és az előkészítést finanszírozó Nokia a munkák költséges folytatásáról vagy leállításáról anélkül dönteni, hogy az üzlet megszerzésében biztos lehetett volna. Ilyenkor az üzleti kilátások, a kockázatok, az esetleges kilépés lehetőségeinek alapos

elemzését hívta segítségül. Az előkészítés során különös figyelmet fordítottak a projekt folyamatainak és szervezeti felépítésének kialakítására. Megdöbbentő felismerés volt számukra, hogy a kulcsrakész rendszereket szállító vállalatoknak a hagyományos tevékenységi körükbe nem tartozó tevékenységeket (helyszín akvizíció, építészeti stb.) is fel kell vállalniuk, és a siker érdekében ezeket – az „integrált projektteam” sémáját alkalmazva – a projektszervezetbe kell integrálniuk.

A Lucent Technologies a callcenter-projektek kritikus pontjait helyezte a középpontba. Ezek közül különös fontosságot tulajdonított induláskor a vevői igények megértésének, a koncepcióhoz megfelelő technológia kiválasztásának, a szükséges felhatalmazások megletének, a folyamatok együttműködésének és a különböző szintű tervek – tanulmány, projekt, erőforrás – elkészítésének, a végrehajtás során pedig a szigorú és következetes kontroll betartásának.

A Hif a frekvenciagazdálkodási szoftverrendszer projektjének irányítási tapasztalatainál különösen kitért a beérkezett pályázatok elbírálásának problémáira, amelyek közül néhány bizony minden pályázó számára tanulságos lehet. Mint hallottuk, nem lehetett például az értékeléshez kidolgozott pontrendszert teljes részletességgel felhasználni, mert a pályázatok nem követték szigorúan az előírt struktúrát. Némelyik pályázó a megvalósítás módjára adott válasz nélkül vállalta szinte minden követelmény teljesítését, így igen nehéz volt a cégek reális lehetőségeit és képességeit megítélni. S végül hibaként rótták fel, hogy a költségek részletezésére kapott egyértelmű útmutatás ellenére sem adtak a cégek összehasonlítható költségvetést, ehelyett igyekeztek a legkülönbözőbb módszerekkel a pályázat teljes összegét lecsökkenteni.

Beszámolónk végén álljanak itt az előadásához Murphys segítségül hívó DSS Consulting adattárház-, de minden más projektre is alkalmazható tapasztalati megállapításai, hogy ezeket olvasva minden „projektmenedzser-cipőben járó” úgy érezhesse, az általa vezetett projektek az átlagnál sokkal sikeresebbek:

Ha a felhasználó nem tudja, mit akar, ezen nem változtat, ha aláíratjuk vele (vélt) igényeit.

Ha egy minden kockázatot kezelő szerződést akarunk elfogadtatni, a projekt végéig sem lesz szerződés, ami önmagában a legnagyobb kockázat.

Utólag a legpesszimistább becslések is felhőtlen optimizmusnak tűnnek!

Ki képes ellenállni egy ilyen vonzó ajánlatnak?

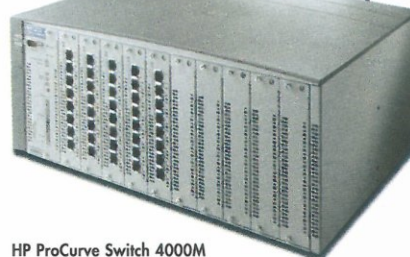
HP NetServer LC3
349.000 Ft + ÁFÁ-tól

- Intel® Pentium® III Processzor 500MHz (duál bővíthetőség)
- 64MB memória (1GB-ig bővíthető)
- 9GB merevlemez
- 3 forrócsérés merevlemez polc (54GB max. kapacitás)
- 24x CD-olvasó
- Intel 10/100 PCI Ethernet adapter

A Hewlett-Packard hálózati szerverek és switchek mindig is kedvező áron kínálták a kiváló teljesítményt a felhasználók számára. De most egy ellenállhatatlanul vonzó ajánlatunk is van az Ön számára. Minden egyes HP ProCurve Switch 4000M és 8000M vásárlásakor választhat, hogy milyen ajándékot szeretne: egy HP CD-Writer Plus 8210e külső CD író, vagy egy HP DeskJet 950C színes tintasugaras nyomtatót. HP ProCurve Switch 2424 és 1600M vásárlásakor pedig egy HP DeskJet 840C színes tintasugaras nyomtatót ajándékozunk Önnek.*

HP Hálózati eszközök

HP ProCurve Switch 2424M

HP ProCurve Switch 4000M

*Az akció 2000. június 30-ig érvényes.

i n v e n t

Intel, the Intel Inside logo and Pentium are registered trademarks of Intel Corporation.

További információkért látogasson el weblapunkra:

<http://www.hp.hu/networking> vagy hívja a **HP Vevőszolgálatot: 382-1111**

Elektronikus jelenléti ív

Amióta tavaly augusztusban megváltoztak a Munka törvénykönyve munkahelyi jelenlét és szabadság dokumentálására vonatkozó előírásai, jó néhány vállalkozásnak gondot jelent az új nyilvántartás vezetése. A korábbi jelenléti íven rögzítettéssel sokkal pontosabban kell

bőző okok miatt házon kívül töltött idő pedig az egyébként is alkalmazott elektronikus határidőnaplóból nyert információk alapján kerül a programba.

A napi és heti teendők tervezésére, így a távollét nyilvántartására az LNX-nél (mint a hálózatban dolgozó vállalkozá-

JESZ segítségével automatikusan készül el a kiértékelés, amelyet a közvetlen vezetett digitális aláírással igazol – azt követően már nincs lehetőség az adatok módosítására. A jövőhagyott hó végi lista szintén a számítógépes hálózaton keresztül kerül a bérszámfejtőkhöz. A rendszer-

GUTTRAY LÁSZLÓ

Amennyiben valaki hónap közben megy szabadságra, elvégezhető az időszaki összesítés, de megfelelő jogosítással természetesen a rendszergazda, illetve az arra illetékesek is pontosíthatnak, igazíthatnak az adatokon.

A rendszer programozói az esetleges meghibásodásokra is gondoltak, ilyen esetben az újraindítást követően nem kell újra bejelentkezni, ugyanis a program csak a napi első be- és az utolsó kijelentkezést érzékeli. A JESZ január eleje óta működik az LNX-nél, a kísérleti fázison túlesett programot házon belül tesztelték; mint kiderült, az alaprendszer tökéletesen képes a munkatársak munka- és szabadságidejének követésére, de mint minden szoftvernél, néhány módosításra itt is szükség volt. Olyan kérdések merültek fel például, hogy mi történjen akkor, ha a hónap első napján beteg a munkavállaló, tehát nem jelenkezik be saját jelszavával. Az említett távolsági bejelentkezés erre is alkalmas, mivel ma már a legtöbben otthonról is elérhetik az LNX központi hálózatát.

A Jelenlét- és Szabadság-nyilvántartó rendszer iránt érdeklődők egyik leggyakoribb kérdése a létszámra vonatkozik, ám abban nincs korlát, a JESZ gyakorlatilag bármilyen létszámú vállalkozásnál alkalmazható.

Mivel a vállalkozások egy részénél már kiépítettek valamilyen munkaidő-nyilvántartó rendszert, a JESZ felkészíthető arra is, hogy más forrásból származó betáplálási adatokat is fogadjon, így annak sincs akadálya, hogy például a kártyás beléptető rendszerek időinformációit kezelje inputként a rendszer.

regisztrálni a munkaidőt (azelőtt elegendő volt a jelenlét, a szabadság és a hivatalos távollét vezetése), az új előírások szerint azonban nem elegendő naponta aláírni a be- és kilépés idejét, hanem gondoskodni kell a munkahelyen és a különböző jogcímenek távol töltött idő részletes bontásáról és annak dokumentálásáról is – ráadásul az ilyen mélységű munkaidő-nyilvántartás kötelező.

A Lias-Networx Hálózatintegrációs Kft.-nél is új nyilvántartási rendszert kellett bevezetni, ám a hálózatok és szoftverek szakértőjeként stílusosan saját maguk fejlesztették ki egy olyan regisztrációs rendszert, amely az utólagos „csiszolások” eredményeként ma már tökéletesen alkalmas a törvényben előírtak szerinti dokumentálásra.

A Jelenlét- és Szabadság-nyilvántartó rendszer (JESZ) logikai felépítését és algoritmusát Forgács Gábor, az LNX pénzügyi igazgatója állította össze, a windowsos környezetben futó programot pedig a cég saját szakértői fejlesztették ki. Az alapötlet arra épült, hogy az LNX 120 dolgozójának mindegyike hálózati munkaállomásokon dolgozik, így mindenki saját maga viheti be a szükséges adatokat.

A reggeli munkakezdetkor a számítógépes hálózat jelszavának beírásával automatikusan jelentkeznek be a rendszerbe a cég munkatársai, a munkaállomás kikapcsolásakor ugyanígy automatikusan „kiiratkoznak” a jelenléti ívről, a külön-

sok nagy részénél) általánosan használt MS Exchange naptárfunkcióját alkalmazzák, az oda kerülő bejegyzések automatikusan átkerülnek a JESZ rendszerébe. Így végeredményben a korábban a recepciónál vezetett jelenléti ívhez hasonló összesítést láthat a JESZ minden felhasználója, tehát bárki tudomást szerezhet munkatársainak hollétéről. Mivel a bejegyzett távozások ideje és oka a JESZ-ben is megjelenik, a rendszer értelemszerűen megmutatja azt is, ha valaki magánügyben távozott – azonban az okot csak a munkaállomás „tulajdonosa” láthatja, a többiek elől rejtve marad a távozás célja.

A „magánelfoglaltságot” értelemszerűen munkaidőn kívüli időként kezeli a rendszer, de bejegyezhető a szabadság vagy a betegállomány is, ez utóbbi funkció a hálózaton kívülről is elérhető. A szabadság-nyilvántartó modul felépítése is hasonló a papír alapú bejelentkezéshez: az igénylőnek egy digitális formanyomtatványt kell kitöltenie, amely engedélyezés céljából az illetékes vezetőhöz kerül, aki összehasonlítja a már befutott igényeket, majd az összes szempont kiértékelése után engedélyezi a szabadságot, vagy az időpont megváltoztatását kéri, ha az nem egyeztethető össze a már elfogadott szabadságterminusokkal.

A törvény szerint a hónap végén minden dolgozónak összesítést kell készítenie, amely tartalmazza a munkatársak különböző címenek eltöltött idejét. A

nek ez a szolgáltatása „nyitott”, azaz bármilyen általános ügyviteli vagy bérszámfejtő programhoz illeszthető – az LNX-nél a cégnél telepített SAP-vel építettek ki közvetlen kapcsolatot.

Globalizálódó üzletek

A Cap Gemini Magyarország is részévé vált a Telecom GBU-nak (Global Business Unit) – jelentette be a Cap Gemini Group. Ezzel a stratégiai lépésével a vállalatcsoport magyarországi tagja felkészültséget jelzi a piac globalizációs trendjeinek követésére, azaz hogy országhatároktól függetlenül is képes partnereinek szolgáltatni. A korábbi idehaza szinte kizárólag telekommunikációs projekteket menedzselő Cap Gemini Magyarország ma már az üzleti, informatikai tanácsadást helyezi előtérbe, és az anyavállalat támogatásával a háta mögött ezt kínálja partnereinek is.

A Cap Gemini Csoport az információáramlás minőségi változása következtében globalizálódott – a hagyományos tér- és időfogalmat maga mögé utasító, az üzleti életet is átstrukturáló világ kihívásaira adott válaszként –, alkalmazkodva a változó piaci trendekhez. Az országhatároktól független GBU-ban a telekommunikáció, a média és a hálózatok területén végzett tevékenységét egyesítette.

A Cap Gemini és a skandináv ERP-szállító IPS összeállt, hogy komplett front- és back-office megoldást (com-in-a-box) ajánljon ma még csak a skandináv, de év végére már a holland és a francia start-up cégek számára is. Az idén várható 10-15 felhasználótól körülbelül 15 millió USD bevételre számító cégegyüttes 500 embert kíván az e-divízióban foglalkoztatni. A skálázható és csak a szoftvert tekintve olcsó termék esetében elsősorban a bevezetéséhez kötődő konzultációtól várnak (1:4 arányban) komoly bevételt. Mivel a Cap Gemini-nek tavaly még akadtak gondjai a start-up értékesítéssel, a bejelentés mögött valószínűleg az Ernst&Young tanácsadási üzletágával várható nyári egyesülés révén a cégbe integrálódó potenciális szakértelem áll.

TransIT a BKV-nál

A Debis IT Services Unisoftware Kft. és a BKV Rt. közös sajtótájékoztatót tartott, amelyen Vinkovits László ügyvezető igazgató átadta Aba Botond vezérigazgatónak a tömegközlekedési vállalat megrendelésére készült integrált informatikai rendszert. Aba Botond elmondta, hogy jelenleg Budapest a régió egyetlen olyan nagyvárosa, amelynek tömegközlekedését ilyen, az össze-tett igényeket kiszolgáló, integrált informatikai rendszer irányítja.

A BKV azzal bízta meg a Debit, hogy olyan informatikai rendszert tervezzen, építsen és helyezzen üzembe, amely megalapozza a vállalat munkafolyamatainak jobb szervezését és ellenőrzését, a működés racionalizálását és a gazdálkodás átláthatóbbá tételét.

A most lezárult beruházással a TransIT integrált informatikai rendszer bevezetése révén a BKV vezetése naprakész információkhoz jut az üzemeltetéssel, a forgalomirányítással és a gazdálkodással összefüggő minden eseményről, így gyorsan és kis hibaszázalékkal hozhat döntéseket. A TransIT a tömegközlekedési vállalat több mint 1000 munkaállomásán fut, a terminálokon dolgozó kétezer BKV-alkalmazott az SAP-rendszerek, a forgalmi folyamatszoftverek, a menetdíj-bevélteli rendszer és az ügyirat-kezelési szoftverek segítségével dolgozik.

A Debis által kidolgozott rendszer integrálja az Unifacé-eszközöket, az SAP pénzügyi, számviteli, költségkontrolling-, anyaggazdálkodási, karbantartási és embererőforrás-moduljait, az iktatásért felelős Kontor és a dokumentumkezelésért felelős PcDocs szoftvert, valamint a mun-

kafolyamatokat követő Staffware rendszert.

A TransIT-tal pontosabb és hatékonyabb menetrendek készülnek: kiszámítható, hol kell sűrűbben járatokat indítani, mennyibe kerül az intézkedés, hogyan illeszkedik a járat a város közlekedési rendszerébe. A megoldás a forgalmi elszámoltatást is felügyeli, regisztrálja az évi 60 millió jegy, illetve bérlet vásárlását. Az egyidejűleg bevezetett elektronikus levelezési rendszer közvetlen kommunikációt tesz lehetővé az utasok és a BKV között.

A több mint 4 milliárdos informatikai beruházás az előzetes kalkulációk szerint 2-3 év alatt térül meg.

Siebel alapú CRM-megoldás a KFKI-tól

A KFKI Számítástechnikai Rt. Egyedi Alkalmazás-Fejlesztési Iroda (IFI) múlt év nyarán kötött Consulting Partner-szerződést az amerikai Siebel Systems Inc. vállalattal, az ügyfélkapcsolat-kezelő (CRM) szoftverek piacvezető gyártójával. Az IFI alapos felkészülés után, 2000. május 3-án szeminárium keretében mutatja be szolgáltatásait és a terméket partnerei, az IBM, a Lucent, valamint a Siebel együttműködésével, s az Info 2000 kiállításon is részt vesz.

A legsikeresebb CRM-termékek közül több a marketing vagy az értékesítési területéről indult, nem a hagyományos

szoftvergyártók fejlesztésének eredménye. Független piackutatók egybehangzó véleménye szerint a Siebel piacvezető CRM-terméke funkcionálisan a legteljesebb megoldást adja, konzisztens és skálázható. A gyakorlatban bizonyította, hogy néhánytól néhány ezer felhasználóig működőképes. Szolgáltatásai marketingterületen támogatják pl. a lehetőségek elemzését és minősítését, a bemutatókezelést, az ügyféljelöltek kiválasztását, a termékinformációk kezelését és a termék kiválasztást, kampányok tervezését és lebonyolítását, kereskedelmi területen a folyamatok, erőforrások tervezését, az értékesítés-előrejelzést, az értékesítési folyamat kezelését (területekkel, eladócsoportokkal, jutalékokkal), a termékinformációk kezelését, a termék konfigurálást, az árlista- és a kvóta-kezelést. Az ügyfélfelügyeleti modul szolgáltatása pl. a szerződés- és szolgáltatáskezelés, az ügyintéző-kiválasztás, a szolgáltatásazonosítás és -kiválasztás, a feladatütemezés és a problémakezelés.

A rendszer helyhez kötött felhasználói, ügyintézői és vezetői munkahelyek, távoli webes és mobil munkahelyek kiszolgálására képes. A mobil munkahelyek (notebook, palmtop, PDA) számára kétirányú, biztonságos adatszinkronizálást biztosít. Az IFI a CRM-megoldásokat is projekt keretében fejleszti, három párhuzamos területen: működési folyamatok kezelése, alkalmazási rendszerek fejlesztése, architektúra-kezelés. Mindhárom területen végez modellezést (rendszerlemezést és -tervezést), megvalósítást, illetve bevezetést.

EMU-hitelesítve

Tavaly termékük, a Scala 5.1, a közelmúltban pedig a cég, a Scala Business Solution is EMU-hitelesítést kapott. A BASDA (Ügyviteli és Számviteli Szoftverfejlesztők Szövetsége) tagjai közül válogatott, a Scalát is magában foglaló szoftvergyártó csoport termékein a vizsgálatokat az ügyviteli szoftverfejlesztők kereskedelmi tömörüléseként, valamint az euróra vonatkozó ipari előírások egyik megfogalmazójaként ismert BASDA megbízásából a holland társ cég, az Ernst&Young végezte el.

Az 1993-ban alapított, nagy-britanniai székhelyű BASDA (www.basda.org), az ügyviteli szoftverekre vonatkozó szabványokat fogalmazó nemzetközi testület az Európai Bizottsággal, az FEE-vel (Fédération des Experts Comptables Européens: európai könyvelők szövetsége) és a nemzetközi szoftveriparral karöltve 3 évet fordított a számviteli szoftverekre vonatkozó EMU-előírások kidolgozására. Az 1998-ban kibocsátott első változat folyamatosan bővül. (A legfrissebb, valamint az üzleti stratégiákra, az EMU-projektre és az alap-pénznem-átváltási projektre vonatkozó ajánlások a BASDA-nál szerezhetők be.) Egyetlen érvényben lévő szoftveralkalmazási szabványként a BASDA EMU-szabványa általánosan elfogadott az Európai Unióban.

World Leader in Communication Headsets

Tel. 328 6050 Fax 328 6059
1056 Budapest, Szarka u. 1. l. em.
www.quantum-r.hu
quantumr@mail.mata.vu.hu

ÖN IS SOKAT TELEFONÁL?

Advanced Teleconferencing Solutions

Videokonferencia-rendszerek

- Fejbeszélők
- Konferencia telefonok

akár 30 FŐS értekezlet kihangosítására is

FAX IZÁR

06 (23) 504 804 /120087#/

M-kereskedelmi megoldások

Zsebre tett nagyszámítógép

Az egyre több mobilalkalmazott, a palmtopok népszerűségének növekedése és az új WAP-mobiltelefonok egyre növekvő igényt támasztanak kompakt, könnyen kezelhető továbbfejlesztések egész sora iránt, amelyek kiterjeszthetik ezeket a technológiákat. A tekintélyes Frankfurter Allgemeine Zeitung, Németország elismert lapja nemrég óvatosságot fejejt ki a jelenséggel kapcsolatban, hogy 2001 végére mintegy 50 millió WAP-berendezést fognak használni világszerte. Németországban egyedül a D2 vezeték nélküli hordozó ez év végéig mintegy 1 millió WAP-felhasználóval számol. A Gartner Group becslése szerint 2004 végére minden második európainak lesz WAP-os mobiltelefonja. Másfelől továbbra is a közepes és nagy számítógépes rendszerek fogják az információfeldolgozás túlnyomó részét elvégezni a nagy- és középméretű vállalatoknál. Szakértői becslések szerint az összes digitális információ mintegy 75%-a található a hostrendszeren. Így a legtöbb vállalat esetében a hatékony PC-to-host és web-to-host kommunikáció elengedhetetlen feltétele az e-business elképzelések megvalósításának. A meglévő, bevált rendszerek továbbra is alapvető fontosságúak maradnak, következképpen a vállalatok nemcsak online tranzakciók lehetővé tételét biztosító technológiákat, hanem ami ennél is sürgetőbb, olyan internet-megoldásokat is igényelnek, amelyek kiterjesztik a már meglévő IT-infrastruktúrákat. A kibővített mobilfunkciók szaporodása új üzleti formákat hoz magával: ez pedig a mobilkereskedelem vagy röviden m-kereskedelem. Ily módon teljesen logikus erre a dinamikus fejlődésre úgy reagálni, hogy lehetővé váljon a meglévő host alapú alkalmazások újfajta m-kereskedelmi megoldásokba való integrációja.

Az értékesítés, logisztika és adminisztráció területein a jobb kihasználtságot és a költségsökkentést célzó hatékony megoldások a bevált hostalkalmazások integrációját és a kommunikációs komponensek adaptációját igénylik. Ugyanakkor minden meglévő folyamatnak, beleértve a logisztikát is, továbbra is kompromisszumok nélkül kell működni. Az internetnek jelentős hatása volt a hagyományos hostkapcsolatokra. Az új technológiák elérhetősége potenciális megoldások egész sorát kínálja. A hagyományos

sovány kliens termékeken felül, amelyek egyetlen PC-kliensre gyűjtik össze az összes kapcsolati funkciót, két másik kifinomult megoldás is elérhető: a Host Access Server és a Host Publishing System.

Webtop és kezelői felület (viewer)

A Host Access Server egyetlen központi szerveren egyesíti a munkaegység-rendszerszolgáltatásokat, a kezelői felület-rendszerszolgáltatásokat, a host-elérés-irányítást és ahol szükséges, az átjáró (gateway) funkcionalitást. Ez a szerver lehetővé teszi a rendszergazdák számára, hogy irányítsák, konfigurálják és felosszák a „sovány klienseket”, és kialakítsák kapcsolatukat a hosttal. A kapcsolati funkciókat – mint például az emulációt, a fájltranszfer, a navigációt vagy a menüket – ezeken a sovány klienseken valósítják meg, amelyek működnek a „webtopokon”, illetve bármilyen platformon, amely standard böngészőt támogat. Ennek a technológiának köszönhetően a külső felhasználók rákapcsolódhatnak a hostalkalmazásokra remote-access csatlakozás használatával vagy az interneten keresztül. A felhasználók csoportja így kiterjeszhető a külsős alkalmazottakra és külső üzleti partnerekre. Ez a technológia egy desktop-számítógépet feltételez az ügyfél oldalán. A palmtopok, mobiltelefonok vagy Windows CE-berendezések nem elég erőteljesek ahhoz, hogy támogassák ezeket a tulajdonságokat.

Host Publishing System

A Host Publishing a hostelérési megoldások egy új osztályát jelöli, amely lehetővé teszi hogy a végfelhasználók, vásárlók és alkalmi web-szörfözők számára elérhetővé tegyék a hostinformációs rendszereket. Ideálisak az online megrendelői rendszerekhez, információi szolgáltatásokhoz, home-bankinghoz, regisztrációhoz, előjegyző- és foglalórendszerekhez, s hasznosítja a meglévő kifinomult, host alapú alkalmazások képességeit. A Host Publishing a hostadatokat és a képernyő tartalmát webformátumra alakítja át, így ezeket bármilyen standard böngészővel látni lehet. A kezelői felület-megoldással ellentétben

a böngészőablakban nem használnak emulációt, ehelyett a rendszer szabályos HTML- vagy WML-formátumot állít elő (a WAP-ügyfeleknek).

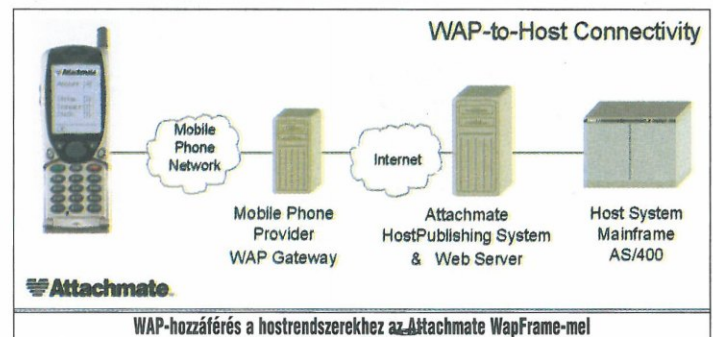
Az Attachmate Host Publishing System a hostadatokat automatikus 1:1 konverzióját nyújtja, valamint valódi, grafikus kiemelt alkalmazási kidolgozást. Az Attachmate Host Publishing támogatja a 3270 és 5250 hostalkalmazásokat. A hozzáférés a hostképernyő adatainak használatával érhető el, maguk a hostalkalmazások teljesen változatlanok maradnak. Ez különösen kritikus, mivel az évek alatt felgyülemlett programok adaptálása nagyon időigényes lehet. A rendszer közvetlen hozzáférést nyújt a DB2-, DB2/400- vagy SQL/DS-adatbázisokhoz. Az erőteljes, könnyen kezelhető fejlesztőeszközök segítenek a megvalósítási költségek minimalizálásában, és ami ennél is fontosabb, a projekt idejének csökkentésében. Az eszközök azon fejlesztők számára is lehetővé teszik a hostalkalmazások összekapcsolását a webbel, akik viszonylag kevés speciális hostismerettel rendelkeznek. A hostspecifikus kommunikációs modulokat az eszköztár tartalmazza. A legtöbb munkával a webalkalmazásokban lévő adatok kezelése jár, amelyek speciális internetes ismereteket igényelnek.

A Host Publishing System ideális az összetett hostalkalmazások felhasználói interfészének adaptálásához és egyszerűsítéséhez, amely így megfelel a kis és mobilügyfeleknek. Ez tartalmazza a middleware-t is, amely a már bevált hostalkalmazások kiterjesztéséhez szükséges, melyek így kiszolgálhatják

WAP-to-mainframe

A CeBIT 2000 kiállításon az Attachmate bejelentette a WapFrame megjelenését, amely a WAP-telefonokat a hostalkalmazásokkal összekapcsoló megoldás. Ez a rendszer a Host Publishing technológiát alkalmazza a hostadatokat Wireless Markup Language-re (WML) történő átalakításához. Az adatok a fogadóhoz a digitális GSM-hálózatban WAP-átjárón (gateway) jutnak el, és megjelennek a WAP-berendezés kijelzőjén. Az adatok a WAP-berendezésen keresztül is továbbíthatók a hostra. Ebben az esetben az adatok egy webszerveren keresztül jutnak el a Host Publishing rendszerhez, ahol átalakulnak, és a hosthoz irányítják őket. A WAP-telefonok korlátozott kijelző- és inputkapacitása nagy terhet ró a hostalkalmazások adaptálására. A felhasználók tevékenységét korlátozni kell a görgetésre (scrolling), a kiválasztásra, a kattintásra (clicking) és a minimális információbevitelre. Ez az oka annak, hogy minden WapFrame-megoldást pontosan az adott hostrendszerre kell szabni. A lehetséges megoldások:

- pénzügyi szolgáltatások, bankügyletek, bróker-tevékenység;
- az irodán kívül dolgozó munkatársak felügyelete;
- online megrendelőrendszerek;
- közlekedési információk, hírszefoglalók és jelentések, utazási információk, járatfoglalások;
- hírek, időjárás;
- rendezvény szervezés, jegyfoglalás;
- posta.

WAP-hozzáférés a hostrendszerhez az Attachmate WapFrame-mel

a kéziberendezésekhez, WAP-telefonokhoz, palmtopokhoz vagy Windows CE-berendezésekhez megfelelő, integrált m-kereskedelmi megoldásokat. Az alábbiakban három lehetséges konfigurációt mutatunk be.

A megoldás előnye a kényelmes berendezés, az állandó elérhetőség, az információ időszerezése és mindenekelőtt az időmegtakarítás. Például az irodán kívül dolgozó munkatársak, üzleti partnerek vagy ügyfelek megren-

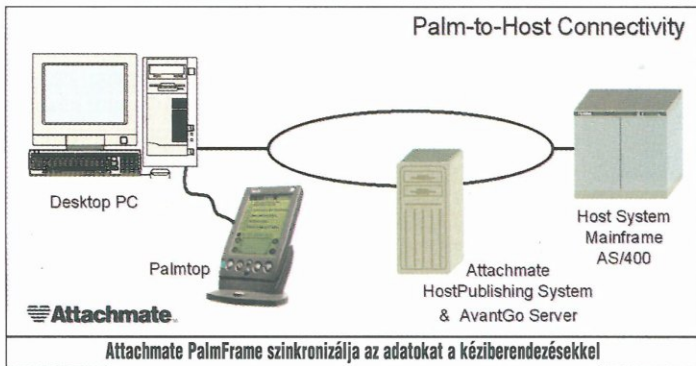
deléseiket online adhatják le, közvetlenül a vállalatierőforrás-tervező rendszerbe (ERP). A raktárkészlet, annak hozzáférhetősége, az árak és a ügyfelek adatai azonnal elérhetők, ami rövidebb szállítási időt és jelentős költségmegtakarítást eredményez a megrendelési folyamatban. A WapFrame is egy darabban integrálható más e-business megoldásokkal: a hatékonyabb egyszerűsítés érdekében az Attachmate OnlineOrder rendszer, az Értékesítési Információs Rendszer és az OrderStatus rendszer egyaránt lehetővé teszi a host alapú üzleti folyamatokat az interneten keresztül.

Palm-to-main-frame

A PDA-k többnyire legalább naponta egyszer az irodai PC-re kapcsolódnak.

ezeket szinkronizálhatja az orvosi rendelő nagyszámítógépeivel.

Hasonlóképpen egy biztosítási képviselő minden megbeszélésére magával viheti elektronikus ügyfényilvántartását. Így felfrissítheti a lakcím-információkat, megemelheti a biztosítási díjat, vagy nyilvántartásba vehet valamilyen kárigényt ott helyben, az ügyfél lakásán. Az adatok ezután automatikusan továbbítódnak az irodába, kizárva a keypunch-hibákat, a postai késedelmet és az irodai személyzet további ilyen irányú munkáját. Ez munkát takarít meg, miközben javítja az ügyfélszolgálat minőségét. Az interneten vagy a vállalat LAN-ján, WAN-ján keresztül ad hoc szinkronizálás az adatokat azonnal elérhetővé teszi más képviselők vagy a benti dolgozók számára, és a host-rendszeren lévő információ mindig naprakész.

nek, hogy összehangolják az olyan irodai teendőket, mint például a napi-rend, a feladatok listája stb. Az értékesítő és helyben dolgozó munkatársak számára is hasznos lehet, hogy az ügyfelek és a termékek adatait letölthetik palmtopjaikra a hostról, és szinkronizálhatják az új adatokat a hostrendszerrel. Az Attachmate PalmFrame rendszert speciálisan arra tervezték, hogy a Host Publishing technológia felhasználásával elősegítse ezt a folyamatot. Ez a megoldás a hostinformációkat HTML-formátumra alakítja át, amit aztán egy AvantGo szerver adaptál, és továbbítja a kéziberendezéshez. Az egyes PalmFrame rendszerek fajtájától függően az adatok a palmtop külső bővítőegységének használatával vagy az interneten keresztül szinkronizálhatók. A felhasználók maguk döntik el, mikor és milyen gyakran szinkronizálják hostadataikat az optimális üzleti folyamatok érdekében.

Az Attachmate PalmFrame óriási termelésnövekedéssel kecsegtet minden olyan iparágban, ahol a mobilalkalmazottaknak szükségük van a hostadatokra. Így például egy ápolónő beteg-ápoló-körútjára kéziberendezésére töltheti a betegek kártyáit, feljegyezheti a legfrissebb adatokat (pulzus, vérnyomás, testhőmérséklet, gyógyszerek), és

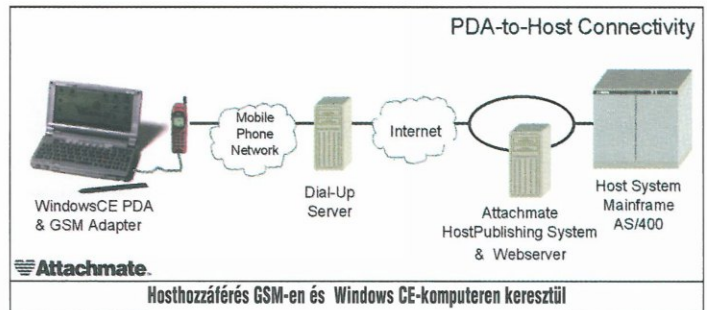
PDA GSM-adapterrel

A Top-end PDA-k PCMCIA kártyaformátumban támogatják a GSM-adaptereket, és gyakorlatilag bárholonnan lehetővé teszik a hostrendszerrel való online kapcsolatot. Például a Windows CE operációs rendszerű PDA-k olyan webböngészővel vannak ellátva, amely támogatja az egyszerű HTML-outputot. Ez a lehetőség alternatívát képvisel a WAP-megoldások mellett, különösen akkor, amikor a meglévő kommunikációs megoldásokat kell használni, és nem tervezik az átállást a WAP-ra. A kommunikációs költségek többnyire komoly tényezőt jelentenek.

Az IT-költségmegtérüléseken túl az előrelátó vállalatoknak m-kereskedelmi megoldásokat kell megvalósítaniuk annak érdekében, hogy új piacokat és új fogyasztói csoportokat érhesenek el. A WAP alapú szolgáltatás döntő versenylőnyt reprezentálhat, és valószínű, hogy ez a technológia nagyon rövid időn belül megtelepedik a banki és a brókerszektorokban. Minden bizonnyal más alkalmazások is gyorsan követik majd. Az ügyfeleknek és partnereknek nyújtott színvonalasabb szolgáltatások a megnövekedett

értékesítésben is kifizetődhetnek, ahogy például a Bosch esetében történt, amikor a vállalat bevezette e-business megoldását a tápfeszültség-eszközök kereskedőinél. Szakértők hasonló növekedésre számítanak az m-kereskedelmi megoldások révén.

széles köre nem egyszerűíti a döntést. A nagy mennyiségű adat és nagyszámú felhasználó számára tervezett hostrendszerek megbízhatósága és költségelőnye mind e-modern e-business elképzelések integrálása mellett szólnak. A piaci elemzők lelkesednek

A jövő

Mivel minden eset más és más, nincs egyetlen ideális megoldás az m-kereskedelmi és az e-business megoldásokra a hostkörnyezetekben. Mindamellát már nyilvánvaló, hogy minden technológiát, mind a hagyományos, mind a mobilmegoldásokat párhuzamosan fogják hasznosítani. A választási lehetőségek rendkívül

az m-kereskedelemben rejlik lehetőségeikért, és rámutatnak a csökkenő kommunikációs költségekre, valamint a mobiltávközlési szektorban az elkövetkező években várható növekvő sáv szélességre, ami tovább gyorsítja az elfogadottságot. Nemsokára lehetséges lesz grafikus, sőt videoképsorok továbbítása könnyen és gyorsan, ami tovább növeli a mobiltávközlési eszközök népszerűségét.

SCO Unix operációs rendszerek, SCO üzleti informatikai környezetekhez!

Az SCO operációs rendszerek a legelterjedtebb kereskedelmi Unix rendszerek. Intel- alapú hardveren futnak, ezért alacsony költséggel üzemeltethetők. Kétüteműen skálázhatók multiprocesszoros rendszerekben.

Megbízhatóság + teljesítmény

UnixWare 7.1
OpenServer 5

NonStop Clusters

A különösen nagy megbízhatóságú fűrtözött rendszerekhez.

Areco Systems Kft.
1119 Budapest, Fehérvári út 83.
Telefon: 464-7500 Fax: 464-7555
E-mail: info@areco.hu Honlap: www.areco.hu

W2K-zóna

Csiszoljuk a Windows 2000-t!

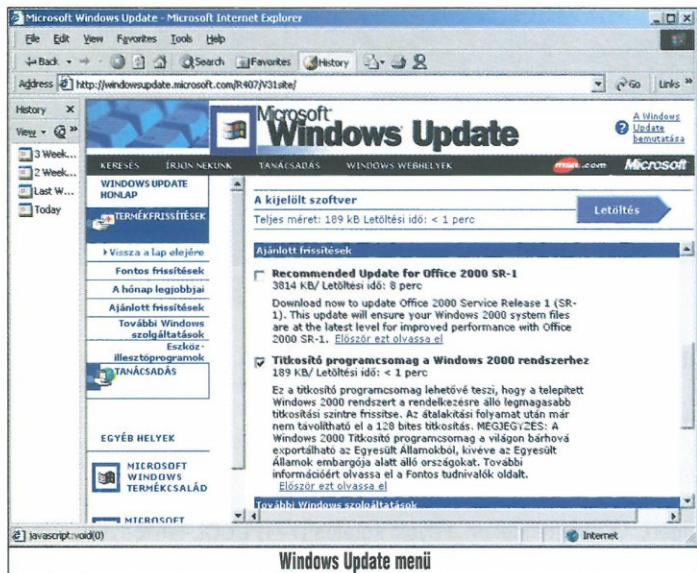
ZSADÁNYI PÁL, ZSADANYIP@COMPUSERVE.COM

A Windows 2000-hez már több kritikus frissítés jelent meg, de a 128 bites kódolóval kapcsolatos javítás csak igazán a kritikus, mert különben egy óvatlan telepítés után senkit nem enged bejelentkezni a termék. Közben megjelent a TweakUI paramétoptimalizáló W2K-ig használható változata is, és az MS Press W2K RK Server és Professional változata.

A Windows 2000 telepítése után első dolgunk legyen (mielőtt bármi egyebet telepítenénk!), hogy beüzemeljük internetkapcsolatunkat, és rálépünk a Start menü tetején látható Windows Update menüre (vagy az e cikk alján található URL-re klikkelünk). Be fogjuk látni, hogy ez nem éppen fölösleges dolog. Van egy kalapra való fontos javítás, közöttük kritikus fontosságú is. Amit egyelőre nem tanácsolok végrehajtani, az az Office 2000 SR1. Ezt egyébként is csak az Office 2000 után van értelme telepíteni, de Woody Leonhard WOW hírlevele szerint hibás. Hogy mikor javul meg? Legjobb a WOW hírlevelet olvasni.

tuáció. Hadd adjam tovább az ezzel kapcsolatos stratégiámat. Az adataimat soha nem tartom abban a partícióban, amelyikben az operációs rendszer dolgozik. Ha ezután felmondja a szolgálatot, az ő baja, egyszerűen újra telepítem, majd rátöltöm a mentett egyéb szoftverhalmazt, az adatok pedig azonnal használhatók. A winchesteren tehát legalább két partíció nyitok. Szerintem több partícióban hatékonyabban dolgozik a rendszer, márpedig az NTFS több elsődleges partíciót is megenged. A lényeg, hogy „a lustaság fél egészség” mentalitás, amellyel az egész winchestert egy partícióként kezeljük, több mint lezserség, butaság. Persze igazán akkor javul a hatásfok, ha több merevlemez használunk.

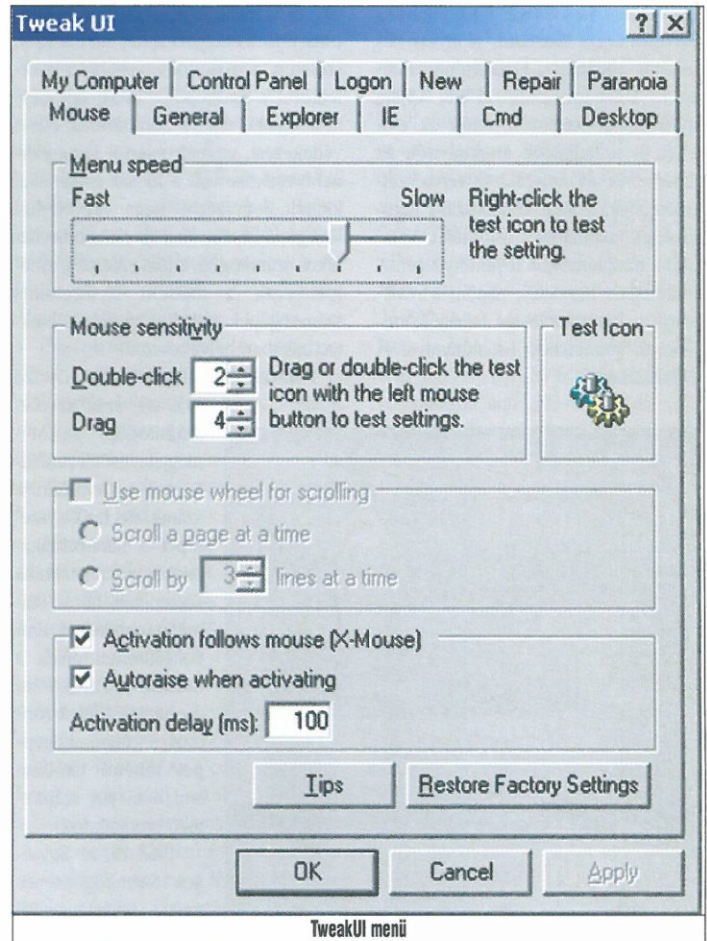
A másik fontos stratégiai kérdés tehát az, hogy óriásdiszk vagy több diszk. Az utóbbi azért jobb, mert több mechanikus meghajtó és több író-olvasó fej parallel üzemben nyilván gyorsabbá teszi a munkát. Különösen, ha a swap állományt teljesen külön vezérlőre csatolt lemezeze rak-

A most megjelent legújabb kritikus javítás talán a legfontosabb mind közül. Ha ugyanis valaki olyan terméket telepít (például az Outlook Express régebbi változatát), amely a W2K-ban található IE5 egyik DLL-jét lecseréli 5.0-sra, valamint korábban már telepítettük a 128 bites kódolót, akkor garantált, hogy többé soha senki nem jelentkezik be a rendszerbe. Az új javítás megakadályozza, hogy a kritikus DLL lecserélődhessen.

Az ilyen, teljesen használhatatlan állapotba való kerülés egyébként bármely operációs rendszer esetén fenyegető zsi-

juk. A swap állomány egyébként is előbb-utóbb úgy összezavarodik, hogy rendkívül lassítja a rendszer működését. Már csak ezért is fontos több partíció tartani. Ha csak egy diszknk van, akkor a swap állományt normálisan legjobb az előbb javasolt rendszerpartícióban tartani (a rendszerállományok és szoftverek „réseibe” illeszkedve ez ugyanis viszonylag kevesebb fejmozgást okoz). Időnként aztán át kell rakni az adatpartícióba (My computer jobb gombbal, a Properties menüben az Advanced fül kártyáján a Performance menü, majd ott a Virtual memory Change,

és azután diszknpartícióként írhatunk elő területet. Ilyenkor kell nullázni a rendszerpartíciót – Set paranccsal –, és kilépni minden menüből), majd újra kell indítani az egészet. Ezután ismét vissza kell rakni a rendszerpartícióba, és máris felfrissült a rendszer.

Jó tudni, hogy a töredezettségmentesítés a swap zónához hozzá sem nyúlhat. Semmilyen hidden, system vagy read only állomány nem mozdul el a töredezettségmentesítéskor. A rendszer működése közben használt állományok pedig végképp nem, még ha le is vakarjuk róluk (ideiglenesen!) a védelmi információt (néhány rendszerkatalógus és állomány azért ezzel a trükkkel elmozdítható, és optimálisabb lesz, csak a védelmeket a töredezettségmentesítés után vissza kell állítani).

Nos, ha valaki komolyan akarja tuningolni a rendszerét, akkor keresse meg a TweakUI legújabb, W2K-s változatát (v.1.32.01). Az operációs rendszer és a hálózati paraméterek optimalizálására használható. Béta-változat, lehet, hogy egy idő után lejár. A korábbi (1.1-es) rajta volt a Windows 9x kiosztó CD-k Resource

Kit katalógusában (de a 2. kiadásban már nincs benne). Ez a TweakUI jó a W2K-ra, a W98-ra és a W98 SE-re is. W2K alatt próbálja ki az olvasó az X-mouse funkciókat. Kilométerektől szabadul meg! Én drága valutáért vettem ToggleMouse egér-ökösítő szoftvert a W98-amhoz, de a TweakUI 2K után nélkülözhető. A TweakUI 2K a telepítés után a Control Panelről indítható.

Az igazán profi segítség a W2KP és a W2KS profi- és szervizváltozathoz a Microsoft Press Resource Kit sorozatának két új tagja. Az MS Press Windows 2000 Professional Resource Kit mintegy 1800 oldal, 1 CD-vel, és 70 USD, az MS Press Windows 2000 Server Resource Kit kb. 7300 oldal, 1 CD-vel, és 300 USD (ez kicsit „zsebmetsző”, és jó emésztőképesség is kell hozzá).

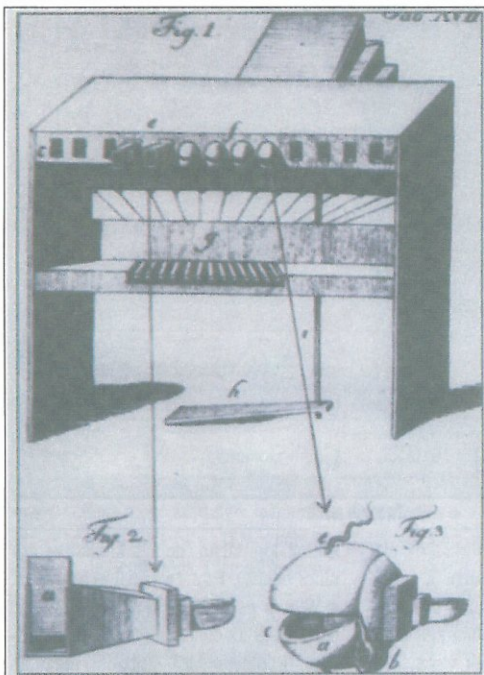
A csatlakozó hivatkozások:
 Windows Update: windowsupdate.microsoft.com
 WOW hírlevél: <mailto:wowmm@woodyswatch.com>
 TweakUI/UK-forrás: web.ukonline.co.uk/cook/tweak.ZIP
 MS Press: mspress.microsoft.com

Had- és technikatörténeti konferencia

KOVÁCS GYÖZŐ

A Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége, a Semmelweis Orvostörténeti Múzeum, Könyvtár és Levéltár, valamint a Hadtörténeti Intézet és Múzeum április 11-étől 13-áig konferenciát rendezett, amin az előadók és a hallgatók áttekintették az elmúlt ezer év műszaki és természettudományait, a hadi vonatkozású alkotások és találmányok történetét, valamint a hadmérnökök tevékenységét. A konferencia harmadik napján a résztvevők a katonasorvoslás fejlődéstörténetének kiemelkedő eseményeivel is foglalkoztak.

Az emberi beszéd mechanizmusát, valamint a szerző beszélőgépeinek leírását 27 rézmetszett táblán örökítették meg

Talán kevesen tudják, hogy az első magyar informatikai alkotás, a beszélőgép *Mária Terézia* udvari hadmérnöke, *Kempelen Farkas* nevéhez fűződik. A gép, amely 1773-ra készült el, szinte tökéletesen utánozta az emberi hangképző szervek, a tüdő, a gége és a gégefő, a hangszálak és a szájuég működését, tehát igazi civil, mégis hadmérnöki informatikai alkotás volt. Ez az „informatikai-kibernetikai gép” több mint 200 évig hatott az akusztikusokra, ami abból is látszik, hogy a gépet angol, német, osztrák és francia kutatók még a XX. században is utánozták, sőt az ötvenes években Budapesten is be-
mutatták.

A hazai informatikatörténet egy másik óriási műszaki alkotása, a GAMMA-Juhász löelemképző a húszas években született. A második világháború közeledtével a hadirepülés óriási fejlődése szükségessé tette a bombázások elleni védekezést, aminek talán a legmodernebb eszköze volt a *Juhász István* által kitalált, egyszerre négy légvédelmi löveget irányító, analóg elektromechanikus számítógép, a löelemképző, amelyet csak a modern elektronikus számítógépek voltak képesek a haditechnikában helyettesíteni.

Főmunkatársunk, *Kovács Győző* 1959-től, azaz az első számítógép, az M-3 megjelenésétől próbálta meg összefoglalni a számítástechnika szerepét a haditechnikában és a haditechnika szerepét a hazai számítástechnikában. Erre volt kísérleti példa a radarról származó információk elektroncsöves célszámítógéppel történő tárolása, ami nem járt számottevő eredménnyel.

1968-tól, az Egységes Számítógéprendszer megjelenésétől a szocialista országok hadseregei is részt vettek a számítógépek fejlesztésében, de inkább követték a fejlesztést, nemigen tudni olyan eszközről, amelyet katonai fejlesztők hoztak volna létre. Ebben az időben a katonai számítá-

technikában több katonai célú alkalmazás is született, de arról a civilek nem nagyon értesültek. A szakma nagyon jól tudta, hogy számos kutatóintézetben, így például a Videotonban és az SZKI-ban is folyik néhány katonai eszköz és alkalmazás fejlesztése, de azokat sohasem hozták igazán nyilvánosságra.

A konferencián a Hadtörténeti Intézet és Múzeum felhívást tett közzé, amelyben arra kéri mindazokat, akik magyar fejlesztésű haditechnikai eszközökről adatokkal rendelkeznek, küldjék el a múzeumba, *Varga József* alezredes címére (1250 Budapest, Pf. 7, fax: 356-9586), hogy a haditechnika-történeti kronológiát tovább lehessen fejleszteni.

ÖNNEK MÁR VAN ECDL-VIZSGÁJA, AZAZ EURÓPAI SZÁMÍTÓGÉP-HASZNÁLÓI JOGOSÍTVÁNYA? European Computer Driving Licence...

Egy jogosítvány, ami nélkül a jövőben nem lesz könnyű munkát vállalni Európában vagy annak keleti végein, Magyarországon...

Egy tankönyv, ami nélkül nem lesz könnyű levizsgázni a számítógép-felhasználói ismeretekből.

egy könyv, amely hét füzetben a hét ECDL-vizsgán feltehető kérdésekre válaszol...

Már elfogyott de januárra újra megjelent a Novorg és a PRIM Kiadó közös gondozásában a hivatalos ECDL-tankönyv.

Tankönyv és példatár a felkészüléshez!

MEGRENDELŐ

Név: .....

Cím: .....

Igen, megrendelem a nyolc kötetes (7+1) ECDL-tankönyvet. Ára: 7840 forint+áfa (postázási költség: 550 Ft.).

Igen, megrendelem a Vizsgapéldatárát.

Ára: 5900 forint+áfa (postázási költség 400 Ft.).

A tankönyvsorozat és a vizsgapéldatár együttes megrendelése esetén a postázás költsége 700 Ft.

A könyv(ek) árát csekken átutalással befizetem a PRIM Kiadónak a Magyar Külkereskedelmi Banknál vezetett 10300002-20330079-00003285 számú számlájára.

Dátum: ..... Aláírás: .....

A fenti megrendelőt vagy az azzal azonos szöveget faxon, e-mailben, levélben is el lehet juttatni

a PRIM Kiadóhoz: 1116 Budapest, Hunyadi Mátyás u. 32.
Tel./Fax: 228-3372, 228-3373. E-mail: prim@prim.hu.

Új bástya az informatikaoktatás frontján

KOVÁCS GYÖZŐ

Hazánkban az informatika – korábban kibernetika vagy számítástechnika – oktatása a felsőoktatási intézményekben nagyon korán megkezdődött, hiszen már az ötvenes években – az első szegedi logikai gép, az MESZ-1 jelfogós és az M-3 elektroncsöves számítógép elkészültével – folytak az első rendszeres stúdiumok. Elindult Szegeden és Pesten is a programtervezői, illetve a programozó matematikus képzés, a BME-n – a vezetékes híradástechnika keretében – a kapcsolástechnika oktatása, majd a Közgázton a gazdaságmatematikai képzés. Az akkori oktatást olyan nevek fémjelzték, mint *Kalmár László*, *Kozma László* és *Kreko Béla*, ezért Kelet- és Közép-Európában, de még a „művelt Nyugathoz” viszonyítva sem kell szégyenkezniünk. A hatvanas évek végén a szocialista táborban elsőként indult el a SZÁMOK-ban a közép-fokú számítástechnikai tömegképzés.

A legújabb kori informatikai oktatás április 12-én ismét mérföldkőhöz érkezett, január 1-jén ugyanis a korábbi Kandó Kálmán, Bánki Donát és Könyvüipari Műszaki Főiskola összevonásából megalakult a Budapesti Műszaki Főiskola, amelynek keretében most – tisztán informatikai profillal – létrejött a Neumann János Informatikai Főiskolai Kar. *Sima Dezső* professzort, a kar új főigazgatóját kérdeztük a részletekről.

Sima Dezső: – A Kandó Kálmán Főiskolán 1971-ben *Ivanos Lajos* alakította meg a Számítástechnikai Tanszéket. Ezzel indult el a számítástechnikai szakképzés, vélhetően elsőként az országban. Az első forradalmi változás 1979-ben következett be, amikor létrejött a Matematikai és Számítástechnikai Intézet, miközben jelentős mértékben korszerűsítettük a szakképzést is. A következő lépésre 1987-ben került sor, amikor ugyancsak az oktatás korszerűsítésével – egy időben a Budapesti Műszaki Egyetem Villamosmérnöki Karán induló szakkal –, nálunk is elindult a műszaki informatika szak.

A hallgatói igény igen nagy volt, ezért a létszám nagyon gyorsan emelkedett. Először csak két tankör létezett, ez mára már 9-re bővült, és az elmúlt évben közel 250 hallgató kezdte meg az első félévet a nappali tagozaton. Fontos megemlíteni, hogy 1994-ben a szakot az angol rendszer szerint akkreditálták, és a diplománkat egyenértékűnek ítélték az angol rendszer szerinti „B.Eng.” (Bachelor of Engineering) diplomával, egy mérnöki ismeretekkel bővített B.Sc. (Bachelor of Science) végzettséggel.

A szakot az MAB 1998-ban kiválónak minősítette.

Monitor: – *Milyen informatikai oktatás volt az egyesülés előtt a Bánkiban és a Könyvüipari Főiskolán?*

S. D.: – A Bánkiban 1974-ben egy számítástechnikai osztállyal indult meg a számítástechnika oktatása. A szakképzés műszaki informatika címen 1991-ben kezdődött, a hallgatói tankörök száma a kezdeti egyről 1999-re ötre nőtt. 1993-ban jött létre az Informatikai Tanszék.

A Könyvüipari Főiskolának kezdetben nem volt számítástechnikai-informatikai szakképzése, az oktatás keretében általános képzést adtak. 1983-ban alakult meg egy számítástechnikai osztály, 1987-ben egy tanszék, amely 1999-ben a Matematikai és Számítástechnikai Intézetbe alakult át.

Tulajdonképpen ebből a három gyökből keletkezett a Neumann János Informatikai Főiskolai Kar.

Monitor: – *Milyen létszámmal indul az új kar?*

S. D.: – Az első évfolyam kezdő létszáma a nappali tagozaton körülbelül 350, míg az esti tagozat kb. 100 fő. A karnak – a második és harmadik évfolyammal együtt – összesen nagyjából 1000 hallgatója lesz. A képzés egyébként három vagy négy évfolyamos.

Monitor: – *Kik lesznek a negyedik évfolyam hallgatói?*

S. D.: – Esti tagozatosok, de a negyedik évfolyamon lesz kooperatív képzés is, ami annyit jelent, hogy a hallgatók a negyedik évben a hét öt napjából négyet a vállalatnál, egyet pedig a főiskolán töltenek el. A diplomamunkát a főiskola felügyeli, de a vállalat adja. A hallgató így ipari gyakorlatot is szerez, bekapcsolódik a vállalati fejlesztésekbe, a cég megismeri, és viszont. A képzés

így lesz életszerű, ezért ez az oktatási forma nagyon keresett.

Monitor: – *Ha jól sejtem, a jövő év szeptemberéig nem lesz idő unatkozni, elő kell állítani a kar új képzési anyagát, meg kell teremteni az oktatás új formáját, és a hallgatókat át kell csoportosítani ebbe az új képzési rendbe.*

S. D.: – Valóban, elsőként a kart kell felállítanunk és működtetnünk. Három intézetből fog állni: Matematikai és Számítástudományi Intézet, amelynek a vezetője *dr. Rudas Imre* egyetemi tanár; Alkalmazott Informatikai Intézet, ezt a főigazgatóság mellett én vezetem; végül pedig Általános Informatika és Multimédia Intézet, amelynek vezetője *dr. Bakó András* egyetemi tanár. Két főigazgató-helyettes van: *dr. György Anna* az oktatásért, *dr. Horváth László* pedig a kutatásért felel.

Monitor: – *Mikor kell a hallgatóknak szakirányú választaniuk, és milyen elnevezésű diplomát kapnak azok a hallgatók, akik már az új karon végeznek?*

S. D.: – A hallgatók a műszaki informatika szakot végzik, és csak a második évben választanak úgynevezett szakterületi tömböt. Mérnök-informatikus diplomát kapnak. Az a célunk, hogy jól képzett gyakorlati, alkalmazásorientált szakembereket neveljünk.

Jelenleg 55 főállású és 16 mellékállású oktatónk van, ezt a létszámot hamarosan növelni szeretnénk. Oktatóink nagyon jól képzettek, többen közülük Széchenyi-ösztöndíjasok, az oktatók kb. 20%-a rendelkezik kandidátusi és további 20%-a egyetemi doktori minősítéssel.

Monitor: – *Milyen intézményekkel van és lesz a karnak kapcsolata?*

S. D.: – Elsősorban a nagy IT-cégekkel, amelyekkel együtt alakítjuk ki a szakirányú képzés tematikáját, de szoros kapcsolatot tartunk minden magyar egyetem és főiskola hasonló témájú tanszékével is.

Monitor: – *Elképzelhető valami hasonlóság, mint a Berkeley Egyetem és a szilícium-völgyi cégek esetében, amelyek munkatársai a saját fejlesztéseiket oktatják az egyetemen?*

S. D.: – Valóban azt szeretnénk, ha a nagy cégek szakemberei állandóan a karon lennének, és folyamatosan részt vennének az oktatásban, esetleg a kutatás-fejlesztésben is. Éppen az ilyen típusú együttműködés megvalósítása lesz az egyik legfontosabb célunk.

Monitor: – *Minden új magával hozza az előre nem látható problémákat. Már vannak ilyen gondok?*

S. D.: – Több is. Az egyik, hogy három

helyen működünk, amit úgy oldunk fel, hogy – terveink szerint – a Világbanknál futó integrációs pályázat részeként fel fog épülni a Bécsi úton egy új tanulmányi épület. A másik, a legnagyobb és országos probléma, hogy az oktatás rendkívül alulfinanszírozott, az oktatók fizetése igen alacsony. Néhány példa: a kezdő oktatók fizetése 1991–92-ben még magasabb volt (24 000 Ft), mint a hazai átlagfizetés (22 000 Ft). 1999-re az arány megváltozott, az oktatói kezdő fizetés 39 500 Ft-ra nőtt, míg a hazai ipari átlagfizetés 73 600 Ft-ra. Az arányok még rosszabbak, ha a hallgatók kezdő fizetését nézzük: 1995–96-ban 50 és 100 ezer Ft között mozgott, ami 1999-re már 100 és 200 ezer Ft közé növekedett. Nagyon egyszerű kiszámítani, hogy az iparban a kezdő szakember körülbelül a négyszeresét keresi annak, amit mint kezdő oktató kereshetne. Így nagyon egyszerű a magyarázat, hogy ma miért nem lehet a legjobb hallgatóinkat az oktatásban megtartani. A tapasztalt oktatók bérét tekintve még siralmasabb az arány. Az évtized közepén még 1:2 volt az arány az iparban alkalmazottak javára, ez mára körülbelül 1:6-ra tehető. Valamikor a tanszékről 2-3 évenként ment el egy-egy oktató az iparba, és azonnal jött helyette más; ma szinte senki sem jön az oktatásba, az 1:6 arány szinte kiszippantja a legjobb munkaerőt az oktatásból, így a jelenlegi bérek mellett egyetlenegy most végzett hallgatót sem tudunk felvenni. Ha az oktatási kormányzat ezt a problémát nem fogja sürgősen megoldani, akkor az oktatás személyi feltételei teljesen el fognak lehetetlenülni.

Természetesen mi is dolgozunk a megoldáson, az egyik ilyen tervünk, hogy kompetenciacentrumokat hozunk létre. Már megállapodtunk a Ciscóval egy európai oktatási akadémia kialakításáról, a Sunnal is előkészületben van a szerződés, egy harmadik céggel pedig most kezdünk tárgyalni.

Monitor: – *A főiskola után a hallgatók java általában tovább szeretne tanulni.*

S. D.: – Elsősorban a szegedi egyetemmel működünk együtt, végzős hallgatóink a negyedik évben ott folytathatják tanulmányaikat. Már egész tanulókörök kapnak kiegészítő képzést a szegedi tudományegyetemen. Hasonló megállapodásra készülünk a Budapesti Műszaki Egyetem Villamosmérnöki és Informatikai Karával is. A képzés folyamatos korszerűsítésének egyik további záloga, hogy a karnak már 16 külföldi egyetemmel és főiskolával van kutatás-fejlesztési együttműködése.

A távmunka hazánkban (3.)

WESSELÉNYI ANDREA, WWW.WESSELENYI.COM/TAVMUNKA

Az Európai Unió Leonardo programja által támogatott, NeoPraxis elnevezésű projekt keretében a Magyarországi Női Alapítvány (Mona) a Psyma Hungary Piac- és Közvéleménykutató Kft.-t bízta meg azzal, hogy felmérést készítsen a távmunka magyarországi helyzetéről, esélyeiről. A projekt célja a távmunka-foglalkoztatás magyarországi fellendítése vállalati távmunka-tanácsadók képzése által. Miután olvasóink ez ideig fokozott érdeklődéssel kísérték távmunka-vonatkozású cikkeinket, a hazai távmunkahelyzetet felmérő fenti kutatás eredményeit Nyerőforrás rovatunkban ismertetjük. Alábbiakban a Psyma Hungary által készített, A távmunka esélyei Magyarországon című kutatási beszámolóból közlünk részleteket.

A távmunka alkalmazása

Annak ellenére, hogy a megkérdezettek körében a távmunka elvi szinten nagyon kedvező fogadtatásra talál, mindez nem vezet ahhoz, hogy a cégek távmunkásokat foglalkoztassanak, illetve tervbe vegyék ennek gondolatát. Úgy tűnik, hogy vagy a távmunkában rejlő előnyök nem olyan erőteljesek, hogy a foglalkoztatásnak ezt a speciális formáját kiváltsák, vagy pedig a távmunkában rejlő lehetséges hátrányok fejtenek ki olyan erőteljes hatást, amely a cégeket visszafogja.

Nem véletlen, hogy ahogy egyre „lejjebb” megyünk, egyre inkább specifikáljuk, a távmunka kinek a számára lehet előnyös vagy hátrányos, egyre hangsúlyosabb a távolságtartó, illetve a kritikus véleményalkotás. Nemzetgazdasági szinten a távmunkát a kérdezettek egyértelműen előnyösnek tartják. Általában a munkáltatók szempontjából is inkább az előnyöket látják, igaz, már nem olyan nagy mértékben (a hozzáállást ezen az általánosabb szinten alapvetően

meghatározza az adott cég profilja, jellege, működése). Ha még specifikáltabban tesszük fel a kérdést, s azt nézzük, hogy maguk a konkrét cégek tervezik-e, hogy a közeljövőben távmunkásokat alkalmazzanak, még kedvezőtlenebb adatokat kapunk. A megkeresett cégek majdnem negytedre teljes mértékben elzárkóznak tőle. Egyötödnyien egyáltalán nem kívánnak sem a közelebbi,

általunk „nyitottnak” definiált csoportban ugyanis nagyon erőteljesen felülreprezentáltak a nagyobb tőkeerővel, munkaerő-állománnyal rendelkező cégek, a tercier ágazathoz sorolódó gazdálkodó egységek, illetve a részben vagy egészben külföldi tulajdonban lévő intézmények. Ezekben a cégcsoportokban minden második vállalat nyitottnak mutatkozik a távmunka iránt.

	egyértért (4-5-ös osztályzat)	is-is (3-as osztályzat)	nem ért egyet (1-2-es osztályzat)	átlag- osztályzat
A távmunka alkalmazását a cégek számára megnehezíti, hogy az elektronikus adatvédelem nem mindig megfelelő, a titkos, bizalmas információk könnyebben kijuthatnak.	73	14	14	3,96
A távmunkások kiképzése, betanítása, felszerelése komoly anyagi nehézséget jelentene a cégek számára.	51	30	19	3,48
A távmunka elterjedésének egyik fő akadály, hogy a munkaadók idegenkednek az új dolgok bevezetésétől.	50	33	17	3,41
A távmunka alkalmazása komoly munkaszervezési nehézségeket okozhat a cégeken belül (pl. a kapcsolattartásban, az ellenőrzésben).	43	34	24	3,30
A távmunka elterjedésének egyik fő akadály, hogy a munkaadók és a munkavállalók között bizonytalan munkajogi helyzetet teremtene (pl. a szabadságolás, betegállomány területén).	43	34	24	3,26
A távmunka alkalmazása komoly mértékben hozzájárulna ahhoz, hogy a munkavégzés hatékonyabb, nagyobb teljesítményű legyen.	27	48	26	2,98

sem a távolabbi jövőben távmunkásokat foglalkoztatni, egyhatednyien pedig ha nem is zárkóznak el tőle ilyen mereven, a bevezetés időpontját egy igen távoli időpontra helyezik: csak több mint 10 év múlva tudnák elképzelni távmunkások foglalkoztatását.

A cégek jellege, mérete, tevékenységi köre alapvetően meghatározza, hogy ki hogyan viszonyul a távmunkához. Az

A cégek jelentős része tehát nem kíván távmunkásokat alkalmazni. Tekintettel arra, hogy a távmunka-alkalmazás egy sor technikai, jogi, pénzügyi stb. problémát vethet fel, a távmunka-alkalmazás elutasításában is egy sor tényező szerepet játszik. Ha azonban egy olyan tényezőt akarunk kiemelni, amely a leginkább hatással van az elzárkózásra, az a távmunka alkalmazásával

együtt járó adatvédelmi nehézség.

Az adatok azt mutatják, hogy a leg-erőteljesebb visszatartó hatással ez a tényező bír. Ugyanakkor ugyancsak erőteljes visszatartó hatása van annak is, hogy a cégek egyáltalán nem biztosak abban: a távmunkavégzés a hagyományos, benti munkavégzési formákhoz képest hatékonyabb munkát, magasabb teljesítési színvonalat eredményez-e. Annak ellenére, hogy a nemzetközi szakirodalomban megjelentek már különböző becslések arra vonatkozóan, hogy a távmunka mennyiben teremt kedvező feltételeket a hatékonyabb munkavégzéshez, mindez a megkérdezettekre – ha egyáltalán tudnak ezekről a számításokról – kevésbé hat. Viszony-

lag kevesen gondolják azt, hogy a cégeknél „a távmunka alkalmazása komoly mértékben hozzájárulna ahhoz, hogy a munkavégzés hatékonyabb, nagyobb teljesítményű legyen”. Úgy tűnik, ahhoz, hogy ezek a vélt vagy valós félelmek feloldódjanak, sokkal erőteljesebben kell a távmunka és a hatékony munkavégzés összekapcsolódását megjeleníteni.

Állásajánlatok az INTERNETEN

www.job4smarts.com

minden szakmában,
minden képzettségi szinten.

A

**HA AZ IDŐJÁRÁS COMPAQ-RENDSZER
LENNE, VAJON MIRŐL BESZÉLGETNÉNEK
EZUTÁN AZ ANGOLOK?**

Talán arról, hogy az új gazdaság, az internet világába csak megbízható rendszerek, korszerű technológiák és átfogó szolgáltatások vezethetnek el. A Compaq Magyarország legnagyobb rendszerintegrátoraként és informatikai szolgáltatójaként NonStop™ eBusiness megoldásokat kínál ügyfeleinek: számtalan sikeres nagyvállalati projekt fővállalkozói tapasztalataival megkümmeli felhasználóit a számítástechnikai környezet szeszélyeitől és viharaitól, és ideális feltételeket biztosít a zavartalan munkához a nap 24 órájában, a hét minden napján. Évszakok jöhetnek, frontok mehetnek, a lényeg nem változik: minden működik. www.compaq.hu/NonStop

24x7x COMPAQ

Internet bérelt vonalon 4 minőségi PC-vel. A „Net-Work” csomaggal mindenki nyer!

EURO RSCG NEW EUROPE

HP Brio BA600 D9085A

Ideális a kis- és közepes vállalkozások számára.

- Intel® Pentium® III Processzor 550 MHz, vagy Intel® Celeron™ Processzor 466 MHz
- 32 MB memória
- 4.3 GB merevlemez
- 48x CD-olvasó
- Windows 98 magyar nyelvű operációs rendszer
- McAfee vírusirtó szoftver

Folyamatos internetkapcsolat + versenyképes irodai géppark, mindössze havi 80 000 forinttól!

Az Elender és a Hewlett-Packard közös akciója minden résztvevő számára jó parti. Azoknak is tiszta nyereség, akik cégük nagy volumenű adatforgalmát szeretnék felgyorsítani, és azoknak is, akiknek nagy teljesítményű asztali számítógépekre van szükségük. Hiszen most mindezt egyszerre megkaphatják: 64 kbps sebességű bérelt vonalas internetkapcsolatot (Cisco routerrel) és havi 500 MB forgalommal), valamint 4 darab korszerű, multi-médiás HP Brio PC-t együtt mindössze havi nettó 80 000 Ft-tól! Egy nyerő csomag azoknak, akik igazán nagyban játszanak.

*Az ettől eltérő számú PC-t vagy más paraméterekkel rendelkező internetkapcsolatot tartalmazó csomagok részleteiről érdeklődjön ügyfélszolgálatunkon! Az ár a távközlési díjat nem tartalmazza!

Intel, the Intel Inside logo and Pentium are registered trademarks of Intel Corporation.

Elender Informatikai Rt. Tel.: 465-7859; Fax: 465-7899; 1134 Budapest, Váci út 37.
<http://www.eol.hu>, sales@elender.hu